

Til Miljøvurdering & Plan
Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø
mail@sgav.dk

NST Thy
Ref. CKR/ASLEM
Den 27. januar 2026

Sendt via Thisted Kommune, teknisk@thisted.dk

Miljøvurderingsscreening af bynært skovrejsningsprojekt Dragsbæk Skov mellem Thisted og Tilsted, NST j.nr. 24/09148

1 Anmeldelse af miljøscreening

Naturstyrelsen Thy har vurderet, at skovrejsningsprojektet Dragsbæk Skov er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, punkt 1d) Nyplantning og rydning af skov med henblik på omlægning til anden arealudnyttelse, og skal anmeldes til miljøscreening.

Projektets gennemførelse forudsætter også sagsbehandling af andre myndigheder end Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø. Der er redegjort herfor i screeningsnotatet. Screeningsnotatet beskriver projektet og dets potentielle miljøpåvirkninger. Der vedlægges relevante kortbilag og ansøgningsskema, jf. miljøvurderingsbekendtgørelsens § 4, stk. 1, bilag 1.

1.1 Bilag

1. Screeningsskema
2. Referat fra borgermøde d. 27. maj 2025
3. Datatræk fra arter.dk
4. Naturstyrelsens miljøkrav til maskiner
5. QGIS-filer med projektet

2 Baggrund og formål

Projektet er et statsligt skovrejsningsprojekt, der gennemføres i samarbejde med Thisted Kommune og Tilsted Beboerforening.

Formålet med skovrejsningen er:

- At forebygge klimaforandringer ved at lagre CO₂,
- At forbedre vandmiljøet ved at reducere udledning af kvælstof og fosfor til vandområder,
- At skabe bynære rekreative områder til gavn for borgernes mentale og fysiske sundhed,
- At skabe bedre betingelser for biologisk mangfoldighed,
- Grundvandsbeskyttelse

Projektet bidrager til realisering af nationale mål om at reducere udledning af skadelige drivhusgasser samt at beskytte og forbedre tilstanden i målsatte vandforekomster, jf. vandrammedirektivet. Dette opnås ved at gennemføre aktiviteter som tilplantning med hjemmehørende løvtræarter og ekstensiv drift af lysåbne arealer.

I projektbeskrivelsen nedenfor er der redegjort for det aktuelle projekts samlede aktiviteter. I kapitlet om kumulative påvirkninger er der bl.a. redegjort for andre projekter eller aktiviteter relevante for området, og projekter eller aktiviteter, der på sigt planlægges gennemført.

2.1 Baggrund

Naturstyrelsen Thy købte de godt 13 ha. landbrugsjord med overtagelse i september 2024, med henblik på etablering af bynær skov i Thisted By.

Arealet blev udstykket af ejendommen Silstrupvej 78, 7700 Thisted. Sælger bor fortsat på ejendommen, og har været en vigtig aktør og medspiller i forhold til at etablere projektet til gavn for byen som et rekreativt område med fokus på etablering af skov og udlægning af lysåbne naturarealer, samt tiltag for byens borgere m.fl.

Naturstyrelsen Thy har prioriteret lokal medvirken højt helt fra projektets spæde begyndelse for at etablere en skov og et naturområde, som rammer så mange tangenter som muligt i forhold til at øge biodiversiteten og styrke friluftslivet.

2.2 Borgerinddragelse

Det er vigtigt for Naturstyrelsen Thy at skabe et projekt, man er fælles om og glædes over lokalt. Thisted Kommune blev inddraget helt fra begyndelsen, bl.a. fordi kommunen allerede havde et projekt klar med restaurering af Tilsted Bæk. Desuden havde Tilsted Beboerforening fået tildelt midler fra Nordea-Fonden til etablering af en boardwalk, med henblik på at skabe øget adgang til arealet fra såvel ”Thisted-siden” som ”Tilsted-siden”.

Endelig skal også nævnes, at Dragsbæk Margarinefabrik har bevilget 20.000 kr. til at foretage jordbundsanalyser forud for etablering af boardwalken, som kommer til at ligge forholdsvis tæt på fabrikken.

Borgerinddragelsen i projektet består af følgende tiltag:

- I alt seks møder med to lokale beboerforeninger på ”hver side” af skovrejsningsområdet, med henblik på at skabe lokal opbakning og medvirken til udkast til skovrejsningsprojektet.
- Offentligt borgermøde d. 27. maj 2025 på Tilsted Skole med efterfølgende markvandring, hvor borgere, repræsentanter fra interesseorganisationer mv. kunne komme med input til udviklingen af skovrejsningsområdet. Se Bilag 2: Referat fra borgermødet.
- Oprettelse af et egentligt skovlaug: på det offentlige møde blev der udpeget tre personer til at deltage i de møder, der allerede har været afholdt med de lokale beboerforeninger. Der har indtil videre været afholdt tre møder. På det sidste møde blev udkast til skovrejsningsprojektet godkendt.

- Offentligt borgermøde i 2026, hvor den godkendte plan for skovrejsningsprojektet vil blive præsenteret ved en markvandring rundt på arealerne.

3 Projektbeskrivelse

3.1 Projektområdet

Områdets hidtidige anvendelse var hovedsageligt landbrugsdrift, mens en mindre del af arealet er § 3-beskyttet natur uden drift. Projektområdet er i alt 13,1 ha. og ligger i en bynær ådal mellem Thisted mod nordøst og landsbyen Tilsted mod syd. Arealet gennemskæres af Tilsted Bæk, som er blevet restaureret og genslynget af Thisted Kommune i 2025.

Projektets grænser følger matrikelstel. Der er således privat ejendom mod nord, vest og syd, mens der mod øst er mindre kommunale naturarealer. Mod nord afgrænses projektet af et levende hegn. Mod vest ligger Silstrupvej og den ejendom, som jorden blev udstykket fra. Mod syd er et villakvarter, som ligger i byzonen.

Projektområdet fremgår af nedenstående figur 1.

De konkrete aktiviteter omfatter:

- skovrejsning
- etablering af halvåbne arealer med solitærtræer og holme af løvtræer og buske
- etablering lysåbne arealer med slæt
- etablering af publikumsfaciliteter

Projektaktiviteterne er engangstiltag og forventes udført i dagtimerne i perioden oktober til november 2026, henover fire uger. Det meste anlægsarbejde vil foregå i hverdagene, men manuel plantning kan forekomme i weekender i forbindelse med arrangementer.

Adgang til projektområdet er via den fremtidige parkeringsplads nord for Silstrupvej 78. Sekundært kan arealet tilgås fra Gråkildevvej/Kærlighedsstien mod syd og fra Simons Bakke mod øst. Der er dog kun adgang for maskiner fra Silstrupvej. Der køres så vidt muligt ad eksisterende spor og stier.

Figur 1: Projektområdet

Dyrkningshistorik

Kommunen samt tidligere ejer og forpagter er adspurgt om dyrkningshistorikken. Ejendommen har været drevet økologisk siden 2016, da tidligere ejer overtog ejendommen. Før 2016 blev arealerne fortrinsvis brugt til afgræsning med kødkvæg. Siden 2016 er der overvejende gødsket med afgasset biogas-gylle. Arealerne er blevet kalket to gange siden 2016.

Naturstyrelsen Thy har ikke kendskab til, at der udbragt slam på arealerne, ligesom dette heller ikke er tinglyst.

3.1.1 Hydrologiske forhold/afvandingsforhold

I forhold til det konkrete projekt og nærværende ansøgning, vil der ikke blive foretaget hydrologitiltag. Det skal dog bemærkes, at Thisted kommune inden Naturstyrelsen Thy overtog arealet, havde planlagt og besluttet at retablere Tilsted Bæk, herunder en del der tidligere var rørlagt, på det areal, som Naturstyrelsen Thy købte pr. 1. september 2024.

Thisted Kommune skriver følgende om tiltaget:

"Fjernelse af rørlægning og restaurering af Tilsted Bæk, vandområde 07591.

Thisted Kommune ønsker at gennemføre et restaureringsprojekt i Tilsted Bæk, hvor en strækning på ca. 600 meter skal restaureres. Målsætningen for Tilsted Bæk er "God Økologisk Tilstand". Nuværende miljøstatus er "Moderat Økologisk Tilstand". Fjernelse af rørlægningen er en del af indsatsprogrammet i Vandområdeplanerne.

Indsatsen drejer sig om restaurering af en strækning, beliggende ved Landlyst ved Tilsted, samt fjernelse af en rørlægning (indsats-id AAL-1219). Indsatsen har til formål at forbedre den fysiske vandløbskvalitet på 600 m vandløb.

Indsatsen omfatter fjernelse/nedknusning af ca. 300 meter rørlagt vandløb, genslyngning samt udlægning af hårdt substrat i form af gydegrus og skjulesten på indsatsstrækningen. Skjulesten vil udlægges spredt over hele indsatsstrækningen.

Tidsplan: Projektet blev udført sommer/efterår 2025.”

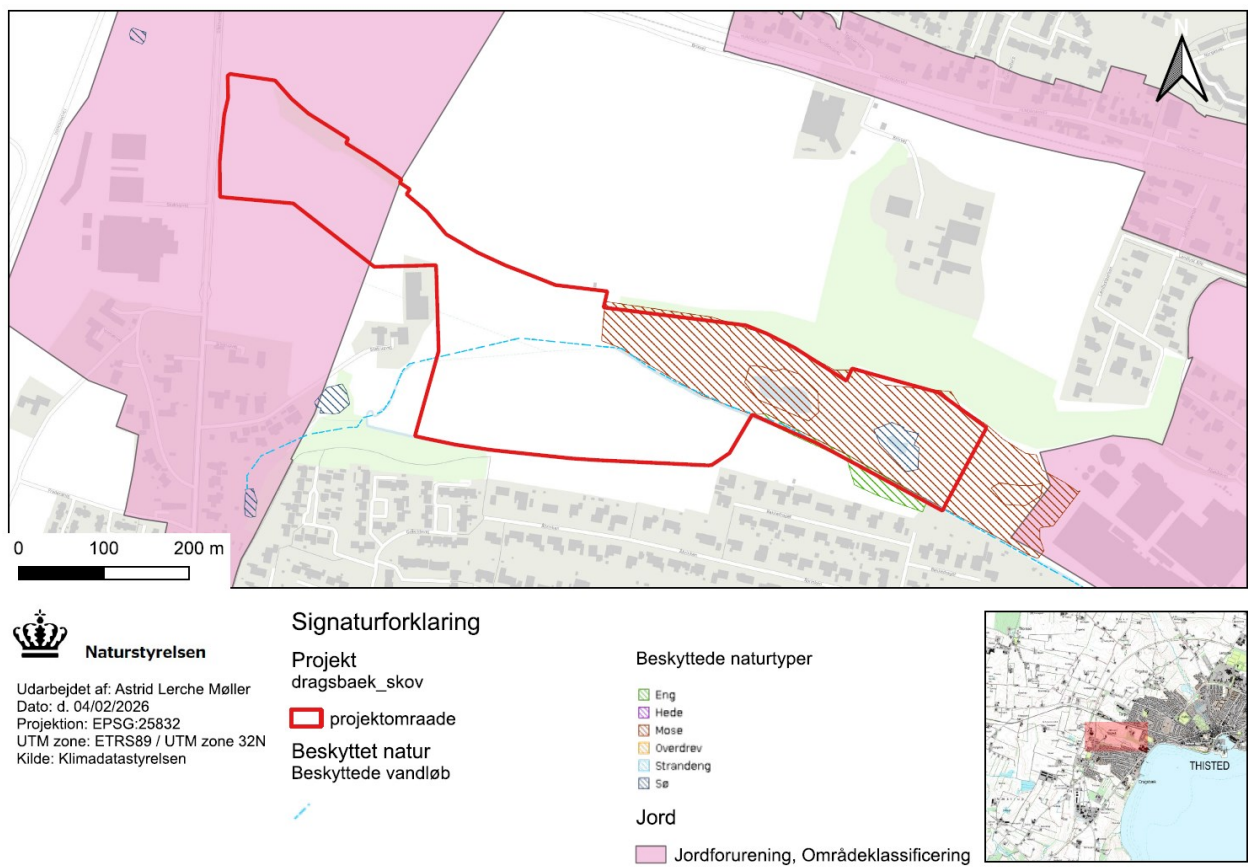
3.1.2 Projektområdets omgivelser

I afsnit 4-8 beskrives eksisterende forhold indenfor selve projektområdet. Her gives en kort introduktion til forhold i projektets nærområde, der kan have betydning for projektet, og som inddrages i vurderingerne i de følgende afsnit.

Projektet og dets nærområde er i kommuneplanen for Thisted Kommune udpeget som rekreativt område inden for potentiel fremtidig byzone og potentielt værdifuldt naturområde. Det er udpeget som ”skovrejsning uønsket”, hvilket dog ikke var tilfældet da projektarealerne blev erhvervet.

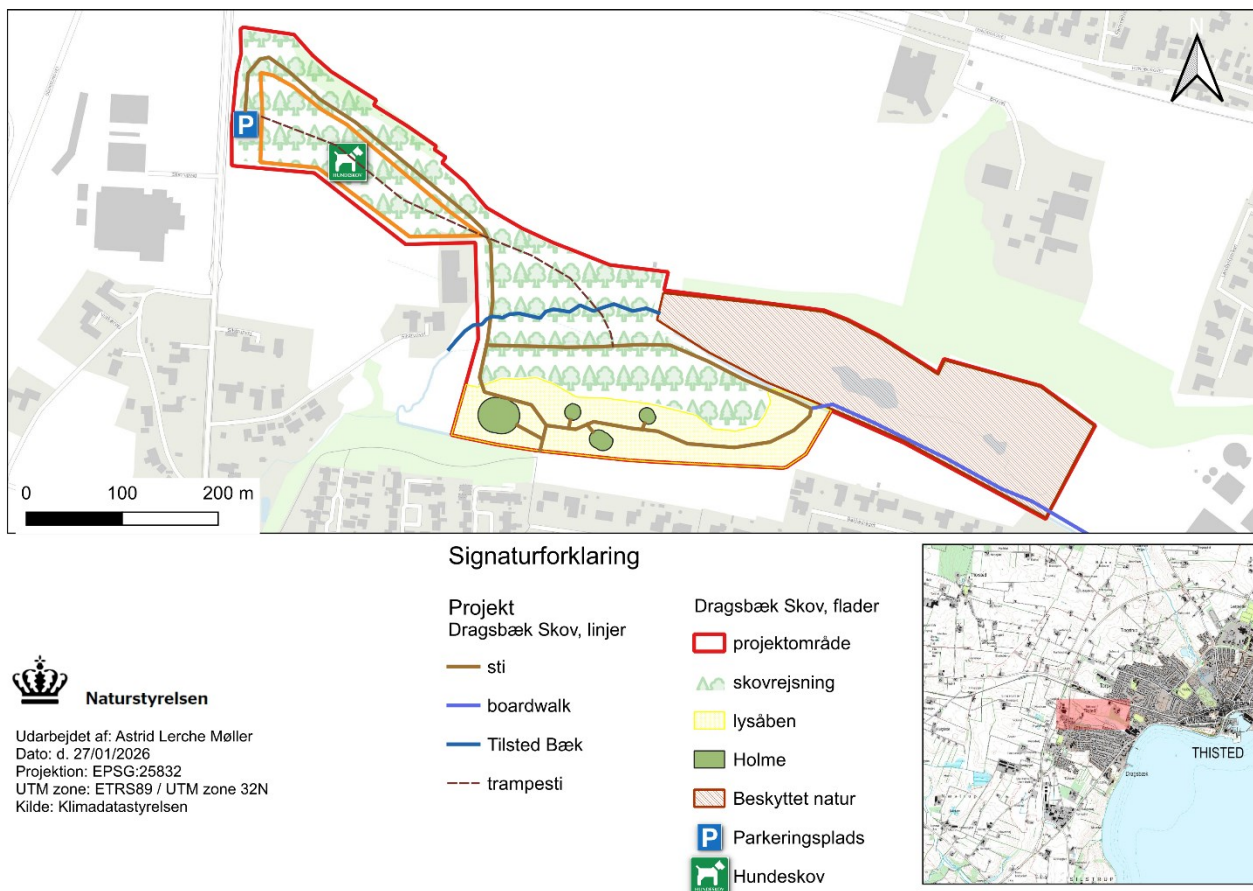
I nærområdet findes der to mindre § 3-beskyttede vandhuller i en afstand på hhv. 215 og 85 m. og flere levende hegn. Nordøst for projektområdet er en mindre løvtræsbevoksning.

Vest og nordvest for området er landbrugsland og nogle vigtige færdselsårer i form af Silstrupvej, Hundborgvej og jernbanen. Mod øst er der beskyttet sø og mose og Dragsbæk margarinefabrik, som ligger mellem Dragsbæk Skov og Limfjorden. Projektområdet gennemskæres af Tilsted Bæk, der er § 3-beskyttet og målsat.

Figur 2: oversigtskort med lovområder med relevans for projektet

3.2 Anlægsfasen

Figur 3: Detailkort over projekttiltag

3.2.1 Skovrejsning

Forberedende jordbearbejdning

Arealerne harves i 10-15 cm. dybde i efteråret 2025 og foråret 2026 for at begrænse ukrudts-trykket. Harvningen foretages med en almindelig landbrugstraktor indenfor almindelig arbejdstid (mandag til fredag kl. 6-18).

Plantning

Plantning af skov foretages i efteråret 2026, og forventes at vare to uger. For at undgå skader på jordbunden, skal der plantes i en periode med tørvejr.

Plantning af højstammet skov og skovbryn foretages med plantemaskine efterspændt en almindelig landbrugstraktor i ca. 30 cm. dybde. Plantningen udføres indenfor almindelig arbejdstid (mandag til fredag kl. 6-18).

Plantevalget fremgår af tabel 1, og er nøje tilpasset jordbund, hydrologi og eksponering for sol og vind i projektområdet. Der er styret udenom vandtolerante pionerarter såsom birk for ikke at skabe frøkilder, der kan føre til uhensigtsmæssig tilgroning af de nærliggende § 3-arealer. Nåletræer er fravalgt af hensyn til vandmiljøet og grundvandsinteresserne på arealet.

Tabel 1: plantevalg i skovrejsningen

Højstammet skov	Skovbryn
Alm. bøg	Alm. gedeblad
Avnbøg	Alm. hvidtjørn
Småbladet lind	Alm. hyld
Stilkeg	Dunet gedeblad
Vintereg	Fuglekirsebær
Valnød	Hassel
Ægte kastanje	Navr
Hestekastanje	Seljepil
	Skærmelm

Hegning

For at undgå vildtbid skal de nyplantede kulturer hegnes. Hegnet skal være et 1,6 m. højt vildthejn. Der anvendes hegnsplæ i robinie, som nedrammes i ca. 0,5 m. dybde med en pælehammer monteret på en rendegraver, frontlæsser el.lign. Hegnsplæene kommer fra certificeret bæredygtigt skovbrug, og må ikke være trykimprægnerede. Kulturhegnet nedtages når træerne er over bidehøjde for hjortevildt, forventeligt efter ca. 5 år.

3.2.2 Etablering af halvåbne arealer

Der plantes solitærtræer og holme af blomstrende træer og buske på den sydlige del af projektområdet i efteråret 2026. Plantning af holme og solitærtræer foretages dels maskinelt som beskrevet ovenfor, dels manuelt af frivillige fra eksempelvis Tilsted Beboerforening. Plantningen foregår i dagtimerne indenfor almindelig arbejdstid. Dog kan manuel plantning foregå i weekenden.

Plantevalget fremgår af tabel 2, og er nøje tilpasset jordbund, hydrologi og eksponering for sol og vind i projektområdet. Der er især valgt blomstrende træer og buske med spiselige frugter for at øge områdets herlighedsværdi og rekreative potentiale.

Tabel 2: plantevalg på de halvåbne arealer

Solitærtræer	Blomstrende buske og træer (holme)	Bærbuske
Ægte kastanje	Alm. hvidtjørn	Brombær
Valnød	Blød	Hindbær
Stilkeg	Filtrose	Solbær
Vintereg	Blågrøn rose	Stikkelsbær
Skovabild	Hunderose	Ribs
	Seljerøn	
	Kræge	
	Mirabel	
	Slåen	

3.2.3 Etablering af lysåbne arealer

De lysåbne arealer etableres ved naturlig tilgroning, og der er således ingen planlagte tiltag i anlægsfasen.

3.2.4 Parkeringsplads

Der skal etableres en parkeringsplads nord for ejendommen Silstrupvej 78, så området gøres tilgængeligt for kørende, og for at have en plads der kan bruges til opbevaring af gavntræ, maskiner osv. i den fremtidige drift. Parkeringspladsen skal være ca. 20*25 m. (500 m²). Parkeringspladsen skal kunne bære mindre entreprenørmaskiner. Parkeringspladsen etableres med naturlige grusgravsmaterialer og evt. knuste hvide hjertemuslingeskaller.

Tabel 3: materialer til parkeringsplads

Lag	Materiale og tykkelse, cm.	Mængde, m ³ (kompri-meret)
Overfladelag	Stenmel/knuste skaller, 2 cm	10
Bærelag	Stabilgrus, 12 cm	60
Bundsikringslag	Bundsikringsgrus, 50 cm	250

3.2.5 Stisystem

Der skal etableres ca. 1200 m. brugervenlig sti, som leder besøgende rundt i området. Mod syd skabes der forbindelse til den eksisterende "Kærlighedssti", mens der mod øst skal etableres en boardwalk, som forbinder området til vejnettet i Thisted by.

Stisystemet skal være tilgængeligt for barnevogne og gangbesværede, og stien skal derfor være 2,5 m. bred. Stien skal også kunne bære mindre entreprenørmaskiner af hensyn til den fremtidige drift. Stien opbygges af naturlige grusgravsmaterialer og evt. knuste hvide hjertemuslingeskaller.

Tabel 4: materialer til stisystem

Lag	Materiale og tykkelse, cm.	Mængde, m ³ (kompri-meret)
Overfladelag	Stenmel/knuste skaller, 2 cm	60
Bærelag	Stabilgrus, 10 cm	300
Bundsikringslag	Bundsikringsgrus, 12 cm	360

3.2.6 Spang over Tilsted Bæk

Over Tilsted Bæk skal der etableres en spangbro, som muliggør flere mulige ruter for fodgængere. Se figur 4 for inspiration/reference. Spangen skal udføres i bæredygtigt certificeret løvtræ, som ikke må være trykimprægneret. Spangen skal have en skridsikker overflade, f.eks. ved at anvende uhøvlede brædder eller ved at sømme trådnat fast på spangen. Spangen skal endelig have en frihøjde så det regulativmæssige vandløbsvedligehold ikke forhindres.

Naturstyrelsen Thy har været i dialog med kommunen om spangbroens udformning, og de har tilkendegivet, at det viste eksempel er acceptabelt. Tiltaget kræver dispensation fra vandløbslovens § 47.

Figur 4: eksempel på spangbro. Kilde: SkovTrup

3.2.7 Boardwalk

En del af stisystemet skal etableres som en boardwalk, så det er muligt at færdes i området året rundt for gangbesværede, barnevogne osv.

Boardwalken finansieres af fondsmidler, som er søgt hjem af Tilsted Beboerforening. Kommunen planlægger at forlænge boardwalken på egne arealer mod øst, og har søgt fondsmidler hjem til den del af anlægsarbejdet.

Boardwalkens forløb bliver på sydsiden af mosen langs Tilsted Bæk. Den bliver i alt ca. 400 m. lang, hvoraf ca. 250 m. er på Naturstyrelsen Thys arealer. Bredden bliver 2,5 m.

Boardwalken funderes på stålpele der nedrammes i indtil 3 m. dybde, og monteres på strøer af robinie eller eg. Overfladen bliver enten cortenstålriste eller planker i eg, dog ikke i kombination. Se figur 5 og 6 for eksempler.

Alt træ skal komme fra certificeret bæredygtigt skovbrug, og må ikke være trykimprægneret.

Tiltaget kræver dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 5: eksempel på boardwalk med træoverflade.
Foto: Lasse Filsø, Thisted Kommune

Figur 6: eksempel på boardwalk med overflade af cor-tenstålriste. Foto: Lasse Filsø, Thisted kommune

3.2.8 Hundeskov

Der skal anlægges en hundeskov på ca. 1,3 ha. Der skal opsættes hegn omkring hundeskoven. Hegnet bliver magen til det kulturhegn som er beskrevet ovenfor, men er blivende. Der monteres klaplåger i hver ende af hegningen, og et led mod parkeringspladsen til maskiner. Der skal desuden anlægges trampestier i hundeskoven.

3.2.9 Anvendelse af maskiner

En del af anlægsarbejdet skal udføres i nærheden af Tilsted Bæk, som er et målsat vandløb. Naturstyrelsen Thy stiller krav om, at alle maskiner der arbejder på Naturstyrelsens arealer, skal være miljøgodkendte, (se bilag 4).

3.2.10 Jordbalance

I forbindelse med anlæg af parkeringsplads og befæstede stier, tilføres arealet ca. 1100 m³ naturlige grusgravsmaterialer og evt. 70 m³ knuste skaller. Afgravet jord planeres ud på arealet, under hensyntagen til områdeklassificeringen. Se afsnit 6 om jordforurening.

3.3 Driftsfasen

3.3.1 Ændrede forhold i projektområdet

Ændringer som følge af skovrejsning

Etablering af skov og ophør af landbrugsmæssig kalkning og gødskning af jorden forventes at medføre en forsuring i de øverste jordlag.

Skovrejsningen kan medføre ændringer i hydrologien, grundet interceptionseffekten og en generelt øget fordampning. Effekten vil dog være begrænset, da der udelukkende plantes løvtræer, og da udgangsmaterialet overvejende er leret.

Udledningen af kvælstof og fosfor begrænses til gavn for vandmiljøet.

Der skabes bedre økologisk sammenhæng på hele strækningen langs Tilsted Bæk. Skovens skyggevirksomhed vil have en gavnlig effekt på vandløbets økologi, ligesom blade og dødt ved vil udgøre en værdifuld fødekilde og substrat for bundlevende smådyr.

Ved etablering af ekstensivt drevne lysåbne arealer, halvåbne arealer og højstammet skov med skovbryn skabes der gradienter i lysmængde, temperatur osv. der giver grobund for en rigere urtevegetation. Der skabes flere fødekilder og raste- og ynglemuligheder for en række arter.

Oplevelsen af landskabet forandres, da skovrejsningen med tiden vil reducere det frie udsyn gennem ådalen yderligere. Da der etableres stisystem, gives der mulighed for at interagere med landskabet på en måde, der ikke har været mulig hidtil. Der er en forventning om, at publikumstrykket på arealet stiger.

Øvrige ændrede forhold

Da der eventuelt vil blive taget slæt på de lysåbne arealer, vil jordens næringsstofpulje gradvist blive reduceret.

3.3.2 Aktiviteter i driftsfasen

Følgende aktiviteter forventes i driftsfasen med den anførte hyppighed:

Tabel 5: oversigt over aktiviteter i driftsfasen

Aktivitet	Metode	Hyppighed
Slæt på lysåbne arealer	Slagleklipper efter-spændt en almindelig traktor	0-1 gange årligt
Vedligehold af kulturhegn	Eftersyn og evt. reparation	1-2 gange årligt i 5-10 år
Nedtagning af kulturhegn		Efter 5-10 år
Ukrudtsbekæmpelse i skovrejsningen	Harve efterspændt en almindelig traktor	Ca. 5 gange i løbet af de første tre år
Vedligehold af publikums-faciliteter	Fjerne ukrudt med brænder/harve	3-5 gange årligt

	Manuelt eller evt. almindelig traktor	
Tynding i højstammet skov	Lille terrængående maskine med klippeaggregat el. fældehoved, udkørselsmaskine	Hvert 5-10. år fra bevoksningens 20. år
Skovning – plukhugst i højstammet skov	Skovningsmaskine, udkørselsmaskine	Hvert 5-10. år fra bevoksningens 50. år

4 Natur

4.1 Natura 2000

4.1.1 Eksisterende forhold

Projektområdet overlapper ikke med nogen Natura 2000-områder, og der er ikke udpeget habitatnatur i området. Nærliggende Natura 2000-områder fremgår af figur 9.

Det nærmeste Natura 2000-område er nr. 27 - Hvidbjerg Å, Ove Sø og Ørum Sø, som består af Habitatområde nr. 27 og fuglebeskyttelsesområde nr. 21. Natura 2000-området omfatter hele Hvidbjerg Å-systemet, som har sit udspring ca. 3,7 km. vest for projektområdet. Derfra løber vandet mod sydvest, og har sit udløb i Nissum Bredning. Udpegningsgrundlaget fremgår af figur 7. Der er ikke hydrologisk kontakt, da Natura 2000-området befinder sig på behørig afstand i et andet kystvandopland end projektområdet.

Natura 2000-område nr. 16 – Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg, som består af habitatområde nr. 16 og fuglebeskyttelsesområde nr. 8, 12, 13, 19 og 20, ligger nedstrøms projektområdet i en afstand på ca. 10 km mod øst. Udpegningsgrundlaget fremgår af figur 8. Der er hydrologisk kontakt, da Tilsted bæk, som løber gennem projektområdet, afvandes til Thisted Bredning og dermed resten af Limfjorden.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 27		
Naturtyper:	Lagune* (1150)	Strandeng (1330)
	Grå/grøn klit* (2130)	Klitthede* (2140)
	Klitlavning (2190)	Lobeliesø (3110)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Urtebræmme (6430)
	Hængesæk (7140)	Kildevæld* (7220)
	Rigkær (7230)	
Arter:	Bæklampret (1096)	Flodlampret (1099)
	Havlampret (1095)	Stor vandsalamander (1166)
	Odder (1355)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 21		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Sangsvane (T)
	Sædgås (T)	Kortnæbbet gås (T)

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. For trækfuglene er følgende fugl ikke tilstede i national eller international væsentlig forekomst: sædgås (T) i fuglebeskyttelsesområde nr. 21. Den nævnte fugl gennemgås derfor ikke yderligere.

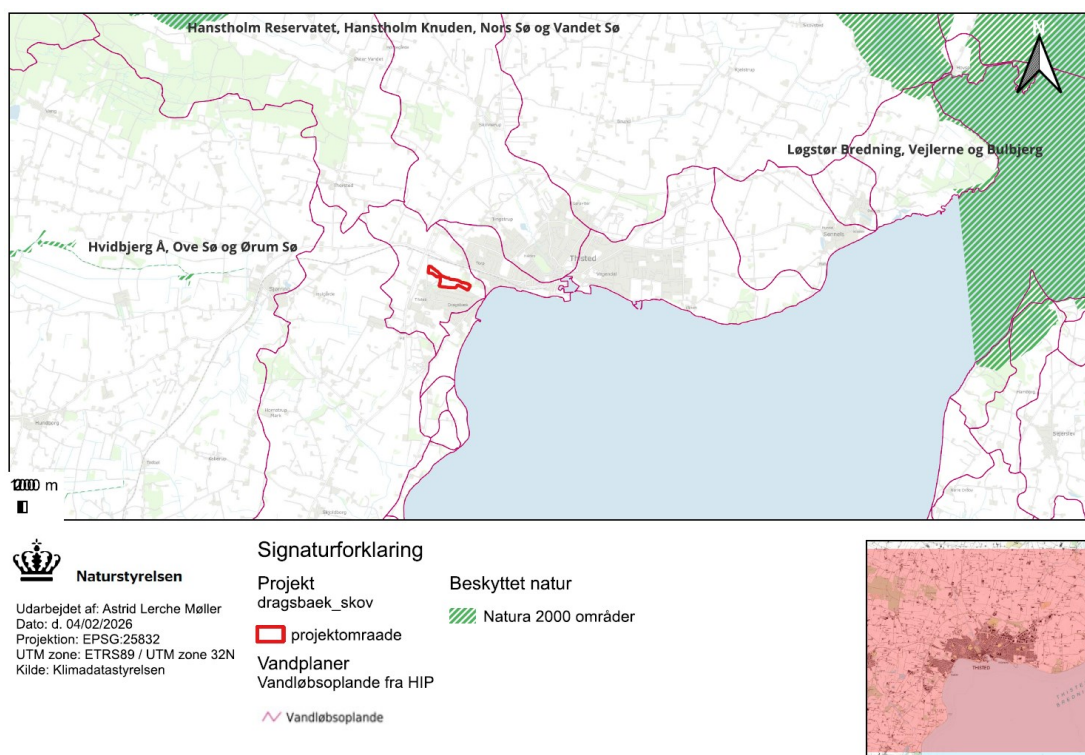
Figur 7: udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 27 - Hvidbjerg Å, Ove Sø og Ørum Sø

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 16		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit* (2130)	Klitthede* (2140)
	Havtomklit (2160)	Grårisklit (2170)
	Klitlavning (2190)	Enebærklit* (2250)
	Søbred med småurter (3130)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Vandløb (3260)	Våd hede (4010)
	Tør hede (4030)	Enekrat (5130)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Hængesæk (7140)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Stilkeke-krat (9190)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Havlampret (1095)	Stor vandsalamander (1166)
	Odder (1355)	Spættet sæl (1365)
	Damflagermus (1318)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Havlampret (1095) er ikke til stede i Natura 2000- område nr. 16. Den nævnte art gennemgås derfor ikke yderligere.

Figur 8: udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 16 - Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg

Figur 9: Natura 2000-områder nær projektet

4.1.2 Vurdering af påvirkninger

Vurdering af nærliggende Natura 2000-områder

Hvidbjerg Å-systemet er på behørig afstand af projektet, og ligger i et andet kystvandopland, og derfor er det ikke Naturstyrelsen Thys vurdering, at området kan blive påvirket af skov-rejsningen.

Tilsted Bæk afvandes til Thisted Bredning, og der er derfor forbindelse til Løgstør Bredning. Der skal ikke bruges store maskiner i anlægsarbejdet, men det kan selvfølgelig ikke 100% udelukkes, at der kan ske punktudledninger af diesel, hydraulikolie o. lign. som i værste fald kan ende i Limfjorden.

Det er dog Naturstyrelsen Thys vurdering, at risikoen for en væsentlig påvirkning er meget minimal. Afstanden er tilpas stor og mængderne af miljøfremmede stoffer i værste fald så små, at Natura 2000-området ikke vil blive påvirket væsentligt.

Det skal desuden bemærkes, at Naturstyrelsen Thy stiller krav til alle entreprenører om, at maskiner er miljøgodkendte, og hydraulikolie osv. er derfor biologisk nedbrydeligt. Naturstyrelsens miljøkrav fremgår af bilag 4.

Den samlede påvirkning fra projektet vurderes ikke at føre til en væsentlig påvirkning af udpegningsgrundlaget i N27 eller N16. Således vurderes det, at projektet hverken er i strid med de overordnede eller konkrete bevaringsmålsætninger for N27 og N16.

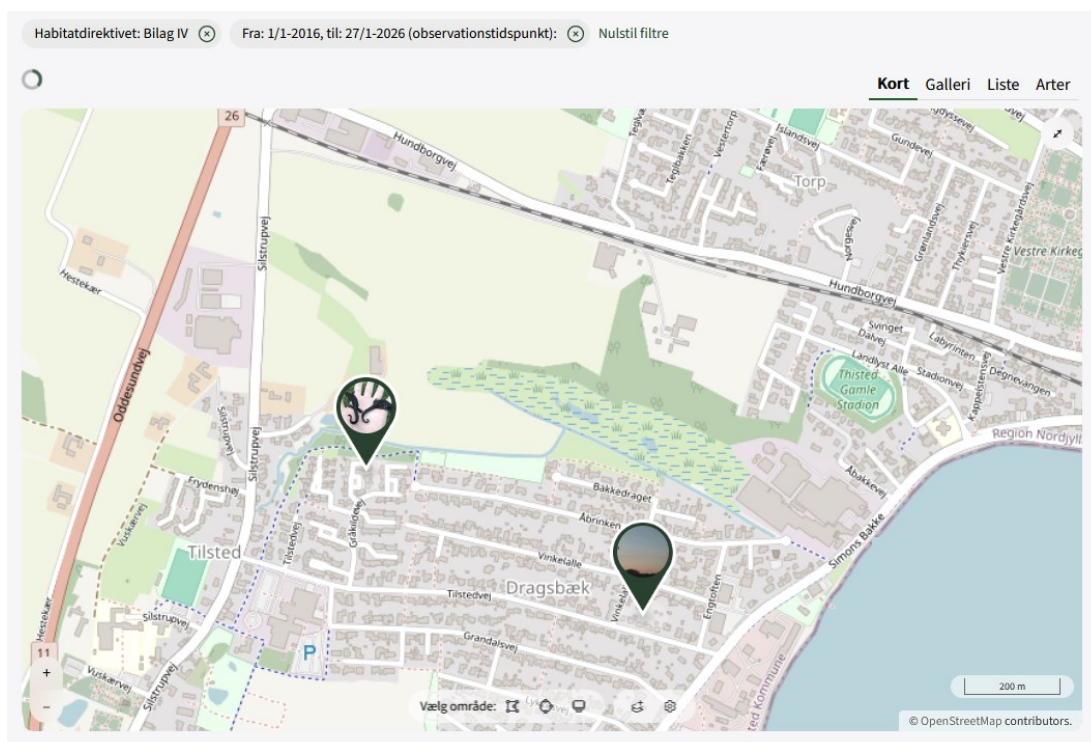
4.1.3 Samlet konklusion

Sammenfattende er det Naturstyrelsen Thys vurdering, at miljøpåvirkningerne i anlægs- og driftsfasen ikke er væsentlige ift. Natura 2000-områder. I Naturstyrelsen Thys vurdering er indgået projektets beliggenhed, omfang og karakter i forhold til potentielle påvirkninger af de nærliggende Natura 2000-områder N27 og N16, jf. afsnit 4.1.

4.2 Beskyttede arter

4.2.1 Eksisterende forhold

I det følgende redegøres for Naturstyrelsen Thys kendskab til forekomster af beskyttede arter i projektområdets og dets omgivelser. Redegørelsen bygger på data fra arter.dk. Der er medtaget fund fra de sidste 10 år og i en radius på ca. 1 km. fra projektområdet. For fugle er der dog medtaget fund i en radius på 5 km. Naturstyrelsen Thy har ikke lokalkendskab til øvrige forekomster af beskyttede arter.

Figur 10: forekomst af bilag IV-arter i projektområdets nærområde. Kilde: arter.dk

Bilag IV-arter

Inden for projektområdet er der ikke registreret bilag IV-arter. Følgende bilag IV-arter er registreret indenfor 1 km. radius:

- stor vandsalamander
- markfirben
- flagermus

På baggrund af projektområdets beliggenhed og økologiske funktionalitet, vurderes projektområdet desuden at være et relevant levested for følgende bilag IV-arter:

- birkemus
- spidssnudet frø
- odder

Forholdene for de enkelte arter beskrives nedenfor.

Stor vandsalamander

Der er fundet stor vandsalamander på Gråkildevej i Tilsted i 2022, ca. 65 m. fra projektområdet. Det antages at arten er knyttet til vandhullerne og bevoksningen omkring Tilsted Bæk ca. 100 m. sydvest for projektområdet.

Markfirben

Der er fund af markfirben på de stejle kystskrænter syd for Tilsted i 2021, ca. 1 km. fra projektområdet. Projektområdet indeholder ikke egnede levesteder for markfirben, og der skal heller ikke egnede levesteder i forbindelse med projektet.

Arter af flagermus

Der er et fund af flagermus fra Tilsted i 2025, og der er flere oplagte opholdssteder for flagermus, både i bygninger og i ældre træer omkring Tilsted Bæk eller i skovstykket nord for mosen.

Birkemus

Det nærmeste fund af birkemus er i Hejrhøj Skov i 2023, ca. 2,3 km. nord for projektområdet. Derudover er der enkelte fund mod syd og vest i en afstand på minimum 4,5 km.

Spidssnudet frø

Det nærmeste fund af spidssnudet frø er ca. 4 km. sydvest for projektområdet i 2022. De våde områder i og omkring projektområdet vurderes at være egnede levesteder for spidssnudet frø.

Odder

Der er sporadiske fund af odder i nærheden af projektområdet, dog ingen indenfor de sidste 10 år. Området vurderes ikke at være et velegnet levested for odder, da der ikke er fisk i vandløbet, og nærheden til mennesker er for stor til at være et attraktivt yngleområde. Det kan dog ikke udelukkes, at arten kan passere igennem området.

Fugle

Der er foretaget søgninger på Arter.dk i en radius af ca. 5 km af projektområdet inden for de sidste 10 år. Der er 1567 fund af fugle fordelt på 147 arter. Disse arter er krydsrefereret med Fuglebeskyttelsesdirektivets bilag I. Resultatet fremgår af nedenstående tabel 6.

Tabel 6: Fuglearter opført på fuglebeskyttelsesdirektivets bilag I med forekomster under 5 km. fra projektområdet inden for de seneste 10 år.

Andefugle	Rovfugle	Øvrige
Bjergand	Blå kærhøg	Almindelig ryle
Bramgås	Havørn	Rødben
Gravand	Hvøpsevåge	Strandskade
Grågås	Rød glente	Hjejle
Knopsvane	Rørhøg	Rødstrubet lom
Kortnæbbet gås	Vandrefalk	Skarv
Krikand	Fiskeørn	Alk
Pibesvane		Trane
Sangsvane		Blishøne
Skeand		Isfugl
Tajgasædgås		
Troldand		
Hvinand		
Stor skallesluger		
Toppet skallesluger		

Fredede arter

Nær projektområdet er der registreret følgende fredede arter: stor vandsalamander og arter af flagermus. Se beskrivelsen af disse i afsnittet om Bilag IV-arter.

Rødlistede arter

Dele af projektområdet indeholder rødlistede arter. Inden for projektområdet er der registreret følgende arter, som er nær truede: **grønsisken og gøg**. Begge fund er registreret nær mosen, og formodes at holde til i de nærliggende bevoksninger og levende hegn.

4.2.2 Vurdering af påvirkninger

I det følgende vurderes potentielle påvirkninger for de relevante arter i både anlægs- og driftsfasen. Der er i forbindelse med projektet ikke behov for at indsamle og flytte beskyttede dyre- eller plantearter.

Bilag IV-arter

Stor vandsalamander

Idet stor vandsalamander generelt ikke færdes i vandløb eller på bar mark, vurderes det ikke at de planlagte aktiviteter påvirker artens levevilkår i anlægsfasen. Det vurderes, at områdets økologiske funktionalitet for stor vandsalamander opretholdes på mindst samme niveau som hidtil, og at der ikke vil ske beskadigelse af yngle- eller rasteområder. Det vurderes, at der vil være tale om en forbedring af områdets økologiske funktionalitet for arten. Det vurderes, at projektet ikke risikerer at medføre forsætligt individdrab af stor vandsalamander.

Markfirben

Der hverken findes eller skabes egnede levesteder for markfirben i projektområdet, og der er ingen oplagte spredningskorridorer fra kendte forekomster. Desuden er markfirben generelt

stedfaste og bevæger sig sjældent mere end 100 m. fra deres udgangspunkt, jf. Håndbogen om bilag IV-arter.

På den baggrund er det Naturstyrelsen Thys vurdering, at projektet ikke vil påvirke artens levevilkår i hverken anlægs- eller driftsfasen.

Arter af flagermus

Projektet vurderes ikke at påvirke arter af flagermus i anlægsfasen, da alle anlægstiltag foregår på bar mark i dagtimerne. I driftsfasen vil påvirkningen være uvæsentlig, da Naturstyrelsens retningslinjer for drift af skov overholdes.

Det vurderes, at områdets økologiske funktionalitet for arter af flagermus opretholdes på mindst samme niveau som hidtil, og at der ikke vil ske beskadigelse af yngle- eller rasteområder. Det vurderes, at der vil være tale om en forbedring af områdets økologiske funktionalitet.

Birkemus

Naturstyrelsen Thy vurderer ikke, at der er risiko for forsætligt individdrab, da der ikke er nogle oplagte spredningskorridorer fra de nærliggende fund, og da arten sjældent vandrer mere end 100 m., jf. Håndbogen om bilag IV-arter.

De planlagte tiltag forventes at skabe bedre levevilkår for birkemusen, selvom det er tvivlsomt om den vil indvandre. Tilplantning med træer og buske vil medføre flere fødekilder, og da jordbehandling på området ophører, bliver der mulighed for overvintring på arealet.

Spidssnudet frø

Det nærmeste fund af spidssnudet frø er ca. 4 km. vest for projektområdet i 2022. Grundet afstanden og artens dårlige spredningsevne, vurderes der ikke at være risiko for forsætligt individdrab i forbindelse med projektets aktiviteter.

Projektområdet vurderes at være et egnet levested for spidssnudet frø, og levevilkårene forventes hverken at forbedres eller forringes af de projekterede tiltag.

Odder

Området vurderes ikke at være et velegnet levested for odder, da der ikke er fisk i vandløbet, og nærheden til mennesker er for stor til at være et attraktivt yngleområde.

Det er således ikke Naturstyrelsen Thys vurdering, at projektet kan have en væsentlig negativ påvirkning på odderens levevilkår i området, eller at der er en væsentlig risiko for forsætligt individdrab i forbindelse med projektets aktiviteter.

Fugle

De fleste af de nævnte fugle i tabel 6 er knyttet til de nærliggende kystnaturtyper, og vurderes ikke at blive påvirket af projektet. Tilplantningen kan begrænse fourageringsmuligheder for visse arter af især rovfugle, men grundet arealets beskedne størrelse, vurderes påvirkningen ikke at være en væsentlig forringelse af arternes levevilkår i området.

En væsentlig påvirkning af beskyttede fugle kan dermed udelukkes.

Fredede arter

De fredede arter i området, (stor vandsalamander og flagermus,) er også omfattet af habitat-direktivets bilag IV, og påvirkningen er derfor beskrevet i tidligere afsnit.

Rødlistede arter

De rødlistede arter på området antages at være knyttet til bevoksninger og levende hegn. Eftersom projektets aktiviteter foregår i det åbne land og ikke omfatter rydning af nogen art, kan en væsentlig påvirkning af arterne dermed udelukkes.

Naturstyrelsen Thy vurderer, at projektet vil forbedre levevilkårene for de nævnte arter, men også andre skovlevende fuglearter, da en skovrejsning vil medføre flere og bedre fødekilder, samt bedre muligheder for skjul og redebygning.

4.2.3 Samlet konklusion

Sammenfattende er det Naturstyrelsen Thys vurdering, at miljøpåvirkningerne i anlægs- og driftsfasen ikke er væsentlige ift. beskyttede arter og rødlistede arter. I Naturstyrelsen Thys vurdering er indgået projektets beliggenhed, omfang og karakter i forhold til potentielle påvirkninger af beskyttede arter, jf. afsnit 4.2.

4.3 § 3-beskyttet natur

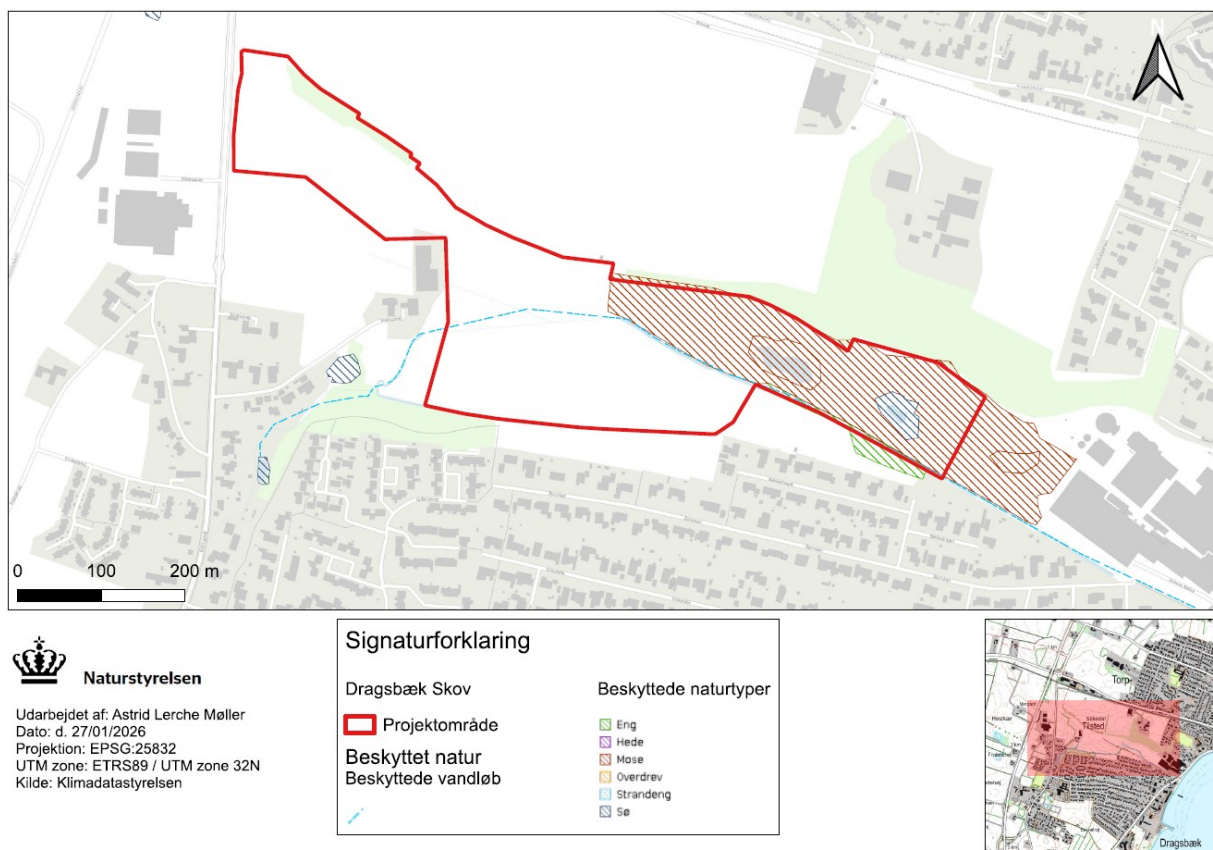
4.3.1 Eksisterende forhold

Dele af projektområdet indeholder § 3-beskyttet natur.

Tilsted Bæk er § 3-beskyttet på hele den strækning, som løber igennem projektområdet.

Inden for projektområdet er der registreret følgende § 3-naturtyper: **Sø og mose og kær**. Det samlede § 3-areal er omtrent 5,0 ha., hvoraf ca. 4,1 ha. ligger indenfor projektområdet. I tilknytning til mosen er der desuden ca. 0,3 ha. eng, som ligger uden for projektområdet.

Sydvest for projektområdet findes to mindre vandhuller, som er § 3-beskyttede, hvoraf det ene er en del af Tilsted Bæk og har karakter af en havedam, mens det andet er et kunstigt vandhul etableret omkring 1980. Afstanden til projektområdet er hhv. 215 m. og 85 m.

Figur 11: forekomst af § 3-beskyttet natur i projektet og dets nærområde

4.3.2 Vurdering af påvirkninger

I anlægsfasen medfører anlæg af boardwalken påvirkning af den § 3-beskyttede natur i projektområdet.

Boardwalkens planlagte forløb er på nordsiden af Tilsted Bæk langs mosens sydlige kant, og hele boardwalkens forløb ligger således i § 3-beskyttet natur.

Der vil være en kortvarig påvirkning i anlægsfasen fra entreprenørmaskiner og evt. brug af køreplader. Anlægsarbejdet forventes ikke at vare mere end to uger.

I driftsfasen er der en lille og afgrænset påvirkning af jordbunden, idet boardwalken monteres på stålspæle nedrammet i indtil 3 m. dybde. Vegetationens udvikling begrænses i boardwalkens forløb, dels ved bortskygning, dels ved mekanisk slid.

Boardwalkens forventede levetid er 20-30 år.

Naturtilstanden i området er generelt ringe, og det er derfor Naturstyrelsen Thys vurdering at de rekreative interesser i området bør kunne tilgodeses, jf. Vejledning om naturbeskyttelseslovens § 3-beskyttede naturtyper.

Det skal desuden bemærkes, at de beskrevne påvirkninger af jordbund og vegetation vil være yderst lokale, og at boardwalkens forløb er planlagt der, hvor naturtilstanden vurderes at være ringest og hvor naturtypens integritet bedst respekteres.

Tilstandsændring i form af anlæg af boardwalk, herunder nedramning af stålpæle og tilførsel af miljøcertificeret træ eller cortenstålriste, forudsætter Thisted Kommunes dispensation, jf. naturbeskyttelseslovens §§ 3 og 65, stk. 2.

Naturstyrelsen Thy er i dialog med kommunen om boardwalkens forløb og udformning. Kommunen har tilkendegivet, at der forventes at kunne opnås dispensation til det nævnte anlægsarbejde.

4.3.3 Samlet konklusion

Sammenfattende er det Naturstyrelsen Thys vurdering, at miljøpåvirkningerne i anlægs- og driftsfasen ikke er væsentlige ift. § 3-beskyttet natur. I Naturstyrelsen Thys vurdering er indgået projektets beliggenhed, omfang og karakter i forhold til potentielle påvirkninger af § 3-beskyttede områder, jf. afsnit 4.3.

5 Vand

5.1 Målsatte vandløb og søer

5.1.1 Eksisterende forhold

Projektområdet ligger i vandområdedistrikt Jylland og Fyn og hovedvandopland 1.2 Limfjorden. Der findes ingen målsatte søer og et målsat vandløb inden for projektområdet. Projektet afvander til Thisted Bredning, som er slutrecipient. Thisted Bredning er ligeledes målsat, og beskrives i afsnittet om kystvande. Der er ingen målsatte vandforekomster opstrøms fra projektområdet.

Tilsted Bæk har tilsyneladende sit udspring ca. 90 m. nordøst for krydset mellem Silstrupvej og Tilstedvej. Herfra løber bækken ca. 100 m. mod nord, gennem en § 3-beskyttet sø med karakter af en havedam, hvorefter den drejer østpå mod Limfjorden.

Tilsted Bæk er målsat nedstrøms fra dammen, på en strækning der er ca. 1,63 km. Bækken er målsat til god økologisk tilstand. Ved sidste måling i 2017 vurderedes den til at være i moderat økologisk tilstand. Vurdering af de enkelte kvalitetselementer fremgår af tabel 7.

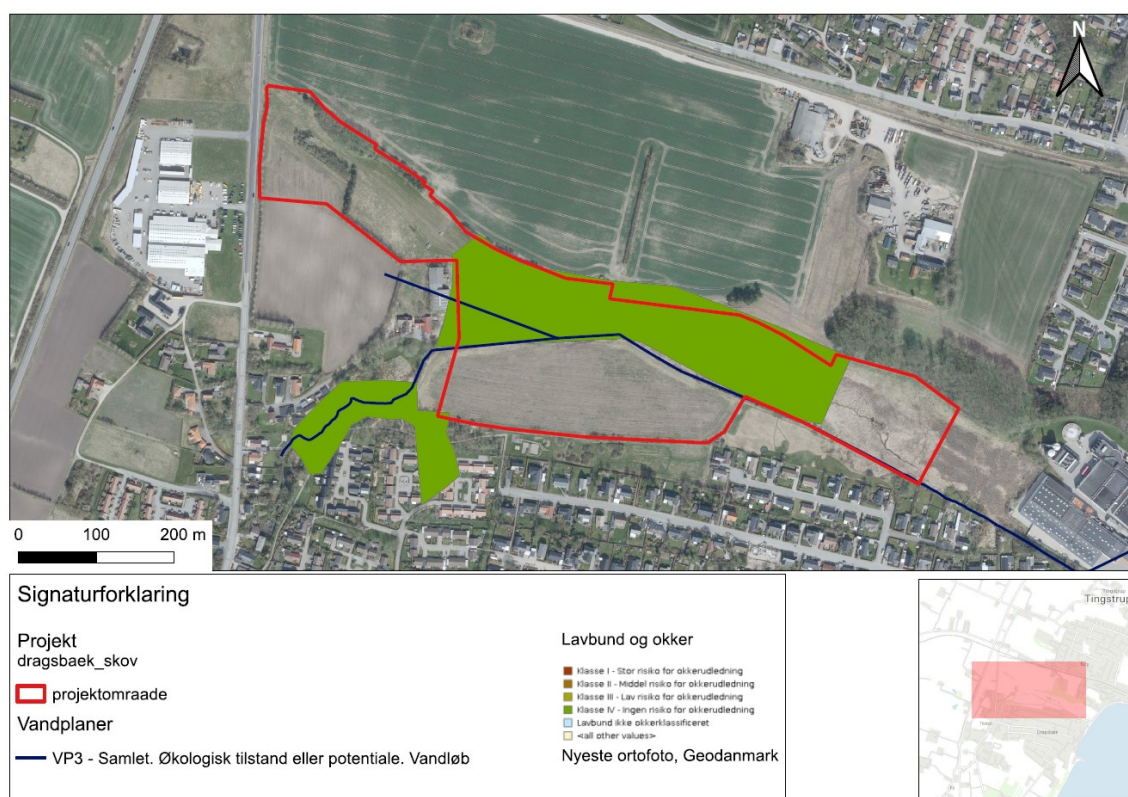
Vandløbet er restaureret af Thisted Kommune i 2025. En rørlagt delstrækning på ca. 300 m. er blevet åbnet, vandløbet er blevet genslynget og der er udlagt skjulesten og gydegrus.

Følgende målsatte vandforekomster gennemgås og vurderes på baggrund af ovenstående:
Tilsted Bæk(ID 07591).

Tabel 7: Oversigt over tilstandsvurdering for målsatte vandløb

ID	Tilsted Bæk ID 07591
----	-------------------------

Kvalitets- element	
Samlet økologisk tilstand	Moderat
Makrofytter	Ukendt
Fytobenthos	Ukendt
Bentiske invertebrater	Moderat
Fisk	Ukendt
Morfologiske forhold	Målt, men ikke anvendt
Nationalt specifikke stoffer	God
Kemisk tilstand	God
Regulativ	Ja

Figur 12: målsatte vandløb i projektområdet, samt okkerpotentialet. Vær opmærksom på, at vandløbets forløb er ændret efter restaureringsprojektet

Vandløbsloven

I anlægsfasen vil etablering af spang over Tilsted Bæk medføre en mindre forstyrrelse ved vandløbsbredden. Naturstyrelsen Thy har været i kontakt med Thisted Kommune om etablering af spang, jf. vandløbslovens bestemmelser, (§ 47,) og kommunen har tilkendegivet, at der forventes at kunne opnås dispensation til det projekterede.

I driftsfasen vil vedligeholdelsesarbejderne være sammenlignelige med de aktiviteter, der er forbundet med den eksisterende drift.

Okker

En del af projektområdet ligger inden for et okkerpotentielt område. Okkerpotentialer er vurderet til niveau IV – ingen risiko for okkerudledning. Projektet omfatter ikke tiltag, der kan øge risikoen for okkerudledning.

5.1.2 Vurdering af påvirkninger

Tilsted Bæk

Aktiviteterne i forbindelse med skovrejsningen ligger i oplandet til Tilsted Bæk (ID 07591), der er en målsat vandforekomst. Aktiviteternes formål er tilplantning af skov, etablering af halvåbne arealer og lysåbne arealer med slæt, samt anlæg af publikumsfaciliteter, herunder etablering af en spang over Tilsted Bæk.

Påvirkninger i anlægsfasen

Aktiviteterne vil i anlægsfasen medføre en minimal risiko for udledning af miljøfremmede stoffer fra entreprenørmaskiner, og en mindre risiko for komprimering af jordbunden, (traktose,) hvilket kan påvirke vandbevægelse og afstrømningsforhold i området. Disse risici imødegås ved miljøgodkendelse af maskiner og ved at undgå kørsel i vådt føre. Dermed vurderes de nævnte risici ikke at være en væsentlig påvirkning, eller at hindre målopfyldelsen i vandløbet.

Da projektet ikke indeholder hydrologitiltag, forventes der ikke midlertidige ændringer i vandtilførsel eller risiko for udledning/frigivelse af okker, næringsstoffer, miljøfarlige stoffer o.lign. Da der ikke skal laves større, grave- eller anlægsarbejde i umiddelbar nærhed af vandløbet, vurderes det ikke at der er en væsentlig risiko for sedimenttransport.

Påvirkninger i driftsfasen

Med tiden vil bevoksningen kaste skygge på vandfladen, hvilket vil påvirke solindstrålingen og vandtemperaturen, og dermed levevilkårene for dyr og planter i Tilsted Bæk. Dødt organisk materiale i form af blade og grene har stor værdi som fødekilde og substrat for vandløbs økosystem. Der er planlagt en blandingsskov af løvtræer og buske, bl.a. for at tilgodese vandmiljøet.

Der vil sandsynligvis ske en forsurening af de øverste jordlag som følge af skovrejsningen, hvilket kan øge risikoen for at tungmetaller mobiliseres og strømmer ud i vandløbet. Denne risiko vurderes dog ikke at være væsentlig, da udgangsmaterialet er leret og kalkholdigt og der udelukkende plantes løvtræer. Forsuringen vurderes derfor at blive begrænset. Desuden findes der ikke kortlagte jordforureninger i området, ligesom dyrkningshistorikken ikke giver anledning til at tro, at der er en væsentligt forhøjet pulje af miljøfarlige stoffer.

Konklusion

Det vurderes, at der hverken i anlægs- eller driftsfasen er risiko for, at en eller flere af forekomstens kvalitetselementer vil gå en tilstandsklasse ned og at der ikke vil være påvirkninger, der kan medføre, at der ikke kan opnås målopfyldelse.

5.1.3 Samlet konklusion

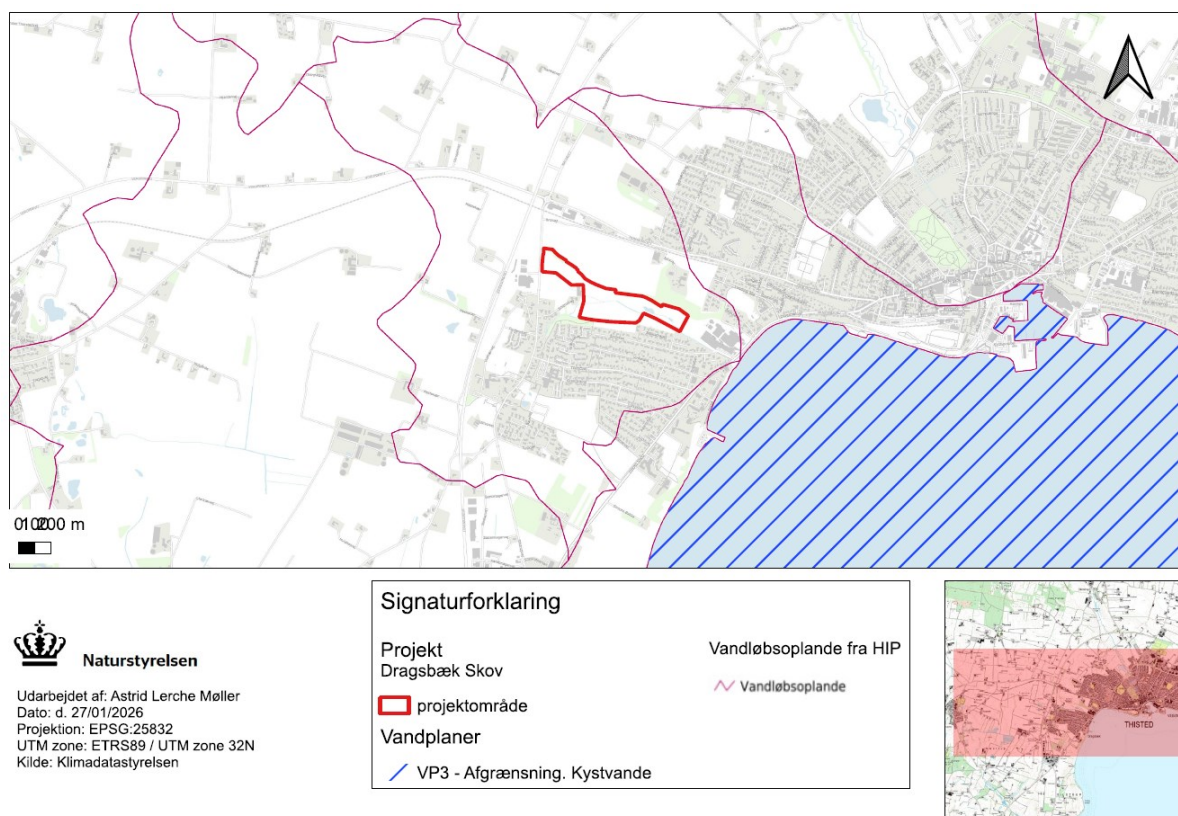
Sammenfattende er det Naturstyrelsen Thys vurdering, at miljøpåvirkningerne i anlægs- og driftsfasen ikke er væsentlige og ikke vil forhindre målopfyldelse for målsatte vandløb og søer. I Naturstyrelsen Thys vurdering er indgået projektets beliggenhed, omfang og karakter i forhold til potentielle påvirkninger af vandforekomster, jf. afsnit 5.1, hvoraf det også fremgår, at projektet ikke vil medføre en forringelse af målsatte vandforekomster. En væsentlig påvirkning af vandløb og søer omfattet af vandløbsloven kan ligeledes udelukkes.

5.2 Kystvande

5.2.1 Eksisterende forhold

Tabel 8: Oversigt over kystvande

ID	Thisted Bredning, ID 236
Kvalitetselement	
Samlet økologisk tilstand	Dårlig
Fytoplankton	Dårlig
Rodfæstede bundplanter	Ringe
Bunddyr	Dårlig
Vandets klarhed	Ikke anvendelig
Iltforhold	Ikke anvendelig
Nationalt specifikke stoffer	Ikke-god
Kemisk tilstand	Ikke-god

Figur 13: Målsat kystvand og vandløbsoplande

5.2.2 Vurdering af påvirkning

Thisted Bredning, ID 236

Anlægsfasen

Tilsted Bæk afvandes som nævnt til Thisted Bredning. Den aktuelle tilstandsvurdering er dårlig. Tilstanden af de enkelte kvalitetselementer fremgår af tabel 8.

Aktiviteterne vil i anlægsfasen medføre en lille risiko for udledning af miljøfremmede stoffer fra entreprenørmaskiner. Denne risiko imødegås ved miljøgodkendelse af maskiner. Dermed vurderes det ikke at være en væsentlig påvirkning, eller at hindre målopfyldelsen i vandforekomsten.

Da projektet ikke indeholder hydrologitiltag, forventes der ikke midlertidige ændringer i vandtilførsel eller risiko for udledning/frigivelse af okker, næringsstoffer, miljøfarlige stoffer o. lign. Da der ikke skal laves større, grave- eller anlægsarbejde i umiddelbar nærhed af vandløbet, vurderes det ikke at der er en væsentlig risiko for sedimenttransport.

Projekttiltagene forventes dermed ikke at medføre en negativ påvirkning af Thisted Bredning i anlægsfasen.

Driftsfasen

Der vil sandsynligvis ske en forsurening af de øverste jordlag i projektområdet som følge af skovrejsningen, hvilket kan øge risikoen for at tungmetaller mobiliseres og strømmer ud i vandmiljøet. Denne risiko vurderes dog ikke at være væsentlig, da der ikke findes kortlagte jordforureninger i området. Desuden er udgangsmaterialet leret og kalkholdigt og der plantes udelukkende løvtræer, og forsuringen vurderes derfor at blive begrænset.

Projektet forventes at bidrage til målopfyldelse i vandforekomsten, da skovrejsningen vil medføre en reduktion i udledningen af kvælstof og fosfor til vandmiljøet.

Det vurderes, at der hverken i anlægs- eller driftsfasen er risiko for, at en eller flere af forekomstens kvalitetselementer vil gå en tilstandsklasse ned, og at der ikke vil være påvirkninger, der kan medføre, at der ikke kan opnås målopfyldelse.

5.2.3 Samlet konklusion

Sammenfattende er det Naturstyrelsen Thys vurdering, at miljøpåvirkningerne i anlægs- og driftsfasen ikke er væsentlige og ikke vil forhindre målopfyldelse for kystvande. I Naturstyrelsen Thys vurdering er indgået projektets beliggenhed, omfang og karakter i forhold til potentielle påvirkninger af vandforekomster, jf. afsnit 5.2, hvoraf det også fremgår, at projektet ikke vil medføre en forringelse af kystvande.

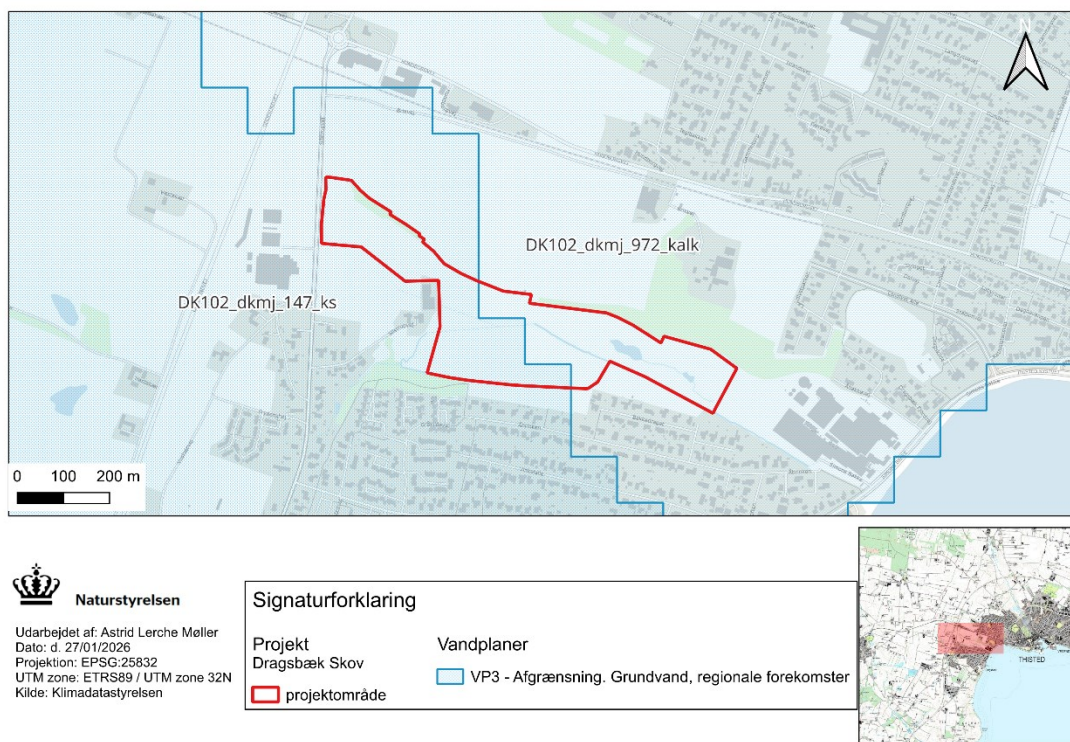
5.3 Grundvand

5.3.1 Eksisterende forhold

Inden for projektområdet findes to grundvandsforekomster, heraf ingen terrænnære, to regionale og ingen dybe grundvandsforekomster. Se Tabel for deres tilstand.

Tabel 9: Oversigt over grundvandsforekomster og deres tilstand

Vandområde ID	Typologi	Samlet kemisk tilstand	Kvantitativ tilstand	Årsag til manglende målopfyldelse
DK102_dkmj_972_kalk	regional	ringe	god	Ringe tilstand pga. pesticider, nitrat eller zink. Brugen af stofferne er reguleret. Forlænget frist for god kemisk tilstand grundet grundvandets lange responstid
DK102_dkmj_147_ks	regional	ringe	god	Ringe tilstand pga. udfasede pesticider. Forlænget frist for god kemisk tilstand grundet grundvandets lange responstid

Figur 14: grundvandsforekomster i projektområdet

5.3.2 Vurdering af påvirkning på grundvandsforekomster

Skovrejsning kan medføre mindre grundvandsdannelse da fordampningen på arealet øges. Effekten er dog størst på sandede jorde og i nåleskove, mens den i løvskov på lerjord stort set er den samme som på agerjord. Da der udelukkende plantes løvtræer og buske i projektet, og da udgangsmaterialet fortrinsvis er leret, forventes den kvantitative tilstand ikke at blive påvirket væsentligt af projektet.

Selvom der ikke er nogle kortlagte forureninger på arealet, så kan tidligere tiders anvendelse af pesticider og husdyrgødning betyde en ophobning af f.eks. kobber i jordbunden. Skovrejsning kan på sigt medføre en forurening af jordbunden med mobilisering af tungmetaller til følge. Forureningen sker dog i de øverste jordlag og aftager nedefter. Da der ikke er nogen terrænnære grundvandsforekomster i området, og da projektet er beliggende i et område hvor udgangsmaterialet er leret og kalkholdigt, vil eventuelt frigjorte tungmetaller blive bundet i de dybere jordlag inden de når grundvandsforekomsterne.

Det vurderes på baggrund af ovenstående, at der hverken i anlægs- eller driftsfasen er risiko for, at den kvalitative eller kvantitative tilstand for grundvandsforekomster vil blive negativt påvirket, og at der ikke vil være påvirkninger, der kan medføre, at der ikke kan opnås målopfyldelse.

5.3.3 Samlet konklusion

Sammenfattende er det Naturstyrelsen Thys vurdering, at miljøpåvirkningerne i anlægs- og driftsfasen ikke er væsentlige og ikke vil hindre målopfyldelse for grundvand. I Naturstyrelsen Thys vurdering er indgået projektets beliggenhed, omfang og karakter i forhold til potentielle påvirkninger af vandforekomster, jf. afsnit 5.3, hvoraf det også fremgår, at projektet ikke vil medføre en forringelse af grundvandsforekomster.

5.4 Danmarks havstrategi

5.4.1 Eksisterende forhold og vurdering af påvirkninger

Projektet medfører ikke en merudledning af næringsstoffer, suspenderede stoffer, miljøfremmede eller forurenende stoffer i hverken anlægs- eller driftsfasen i en grad, der kan påvirke havøkosystemet negativt. På baggrund af oplysninger om projektets indhold, beliggenhed, omfang og karakter vurderes projektet ikke at påvirke muligheden for at opnå de miljømål for havområder, som er fastsat i medfør af lov om havstrategi. Projektet vil ikke påvirke muligheden for at opnå god miljøtilstand i hverken Kattegat eller Nordsøen.

5.4.2 Samlet konklusion

Det vurderes på den baggrund, at projektet ikke er til hinder for målopfyldelse af Danmarks havstrategi, idet projektet ikke har en væsentlig påvirkning på nogle af strategiens deskriptorer for havmiljøets tilstand.

6 Jordforurening og drikkevandsinteresser

6.1.1 Eksisterende forhold

Jordforurening

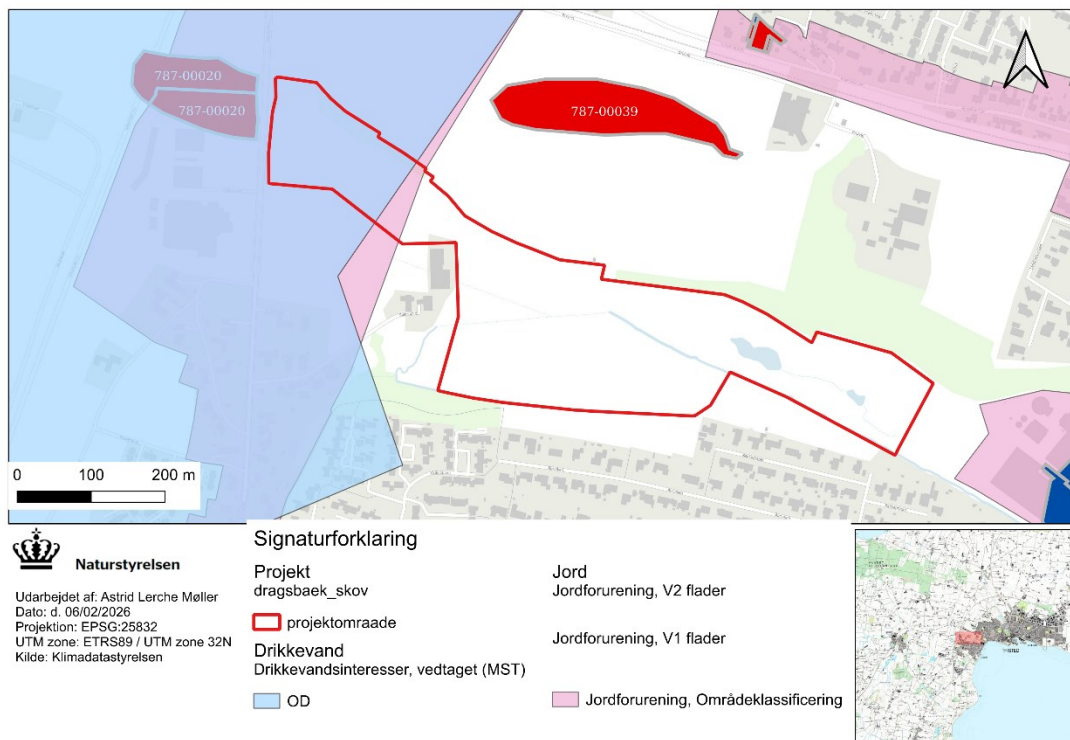
Der er ikke registreret kortlagte jordforureninger inden for projektområdet. En del af projektområdet er dog omfattet af kommunens områdeklassificering. De nærmeste kortlagte jordforureninger er to V2-forurenede områder omtrent 20 m. vest for projektområdet. Det nærmeste V1-område er ca. 180 m. øst for projektområdet.

Der er kortlagt og registreret en områdeklassificering i den vestlige del af projektområdet. Naturstyrelsen Thy har været i kontakt med kommunen om den potentielle jordforurening i området og risikoen for spredning. I det områdeklassificerede område forventes en lettere diffus forurening. Den forventede potentielle forurening er ikke umiddelbart særlig mobil, og det forventes ikke, at projektet ville give en øget risiko for udledning af forurenende stoffer til vandmiljøet.

I forbindelse med projektet skal der ikke flyttes jord fra matriklen. Al afgravet jord planeres ud på arealet. Jord fra områdeklassificeringen holdes indenfor denne for at undgå spredning af forureningen.

Drikkevandsinteresser

Hele projektområdet er kategoriseret som område med drikkevandsinteresser. Der er ingen særlige drikkevandsinteresser, aktive boringer, boringsnære beskyttelsesområder, nitratfølsomme indvindingsområder el.lign. i området.

Figur 15: overlap af jordforurening og drikkevandsinteresser i projektområdet

6.1.2 Vurdering af påvirkning

Jordforurening og bl.a. drikkevandsinteresser

Et delareal indenfor projektområdet er områdeklassificeret grundet lettere jordforurening. I anlægsfasen vil projektet medføre gravearbejde i det kortlagte areal med områdeklassificering i forbindelse med, at der anlægges parkeringsplads og stier. Der afgraves ca. 500 m³ materiale fra et areal med områdeklassificering i forbindelse med anlægsarbejdet. Forurenede materiale håndteres under anlægsarbejde i overensstemmelse med gældende lovgivning.

Naturstyrelsen Thy har været i kontakt med Thisted Kommune om anmeldelse, jf. jordflytningsbekendtgørelsens § 2. Kommunen har tilkendegivet, at så længe jord fra det områdeklassificerede areal ikke flyttes uden for områdeklassificeringen, er det ikke nødvendigt med prøvetagning af jorden, eller anmeldelse af jordflytning til kommunen.

Det vurderes, at der ikke vil ske forurening af grundvands- eller drikkevandsforekomster eller overfladevand i øvrigt, da den forventede jordforurening ikke er særlig mobil, og da projektet ikke indeholder hydrologitiltag.

I driftsfasen vil vedligeholdelsesarbejderne være sammenlignelige med de aktiviteter, der er forbundet med den eksisterende drift. Driftsfasen indeholder ikke aktiviteter i form af gravning eller lignende, der kan føre til mobilisering af jordforurening og forurenende stoffer.

Projektet medfører ikke ny jordforurening i anlægs- eller driftsfasen. Det vurderes på den baggrund, at projektet ikke vil medføre mobilisering af jordforurening eller forurenende stoffer, der kan påvirke grundvands- eller drikkevandsforekomster eller overfladevand i øvrigt, negativt i anlægsfasen eller i driftsfasen.

6.1.3 Samlet konklusion

Sammenfattende er det Naturstyrelsen Thys vurdering, at miljøpåvirkningerne i anlægs- og driftsfasen ikke er væsentlige i forhold til jordforurening og grundvands- eller drikkevandsinteresser eller overfladevand i øvrigt. I Naturstyrelsen Thys vurdering er indgået projektets beliggenhed, omfang og karakter i forhold til potentielle påvirkninger, jf. afsnit 6.1.2, hvoraf det også fremgår, at projektet ikke vil medføre en forringelse af grundvands- eller drikkevandsforekomster eller overfladevand i øvrigt.

7 Planlægning

7.1 Kommuneplan, landskab og kulturmiljø

7.1.1 Eksisterende forhold

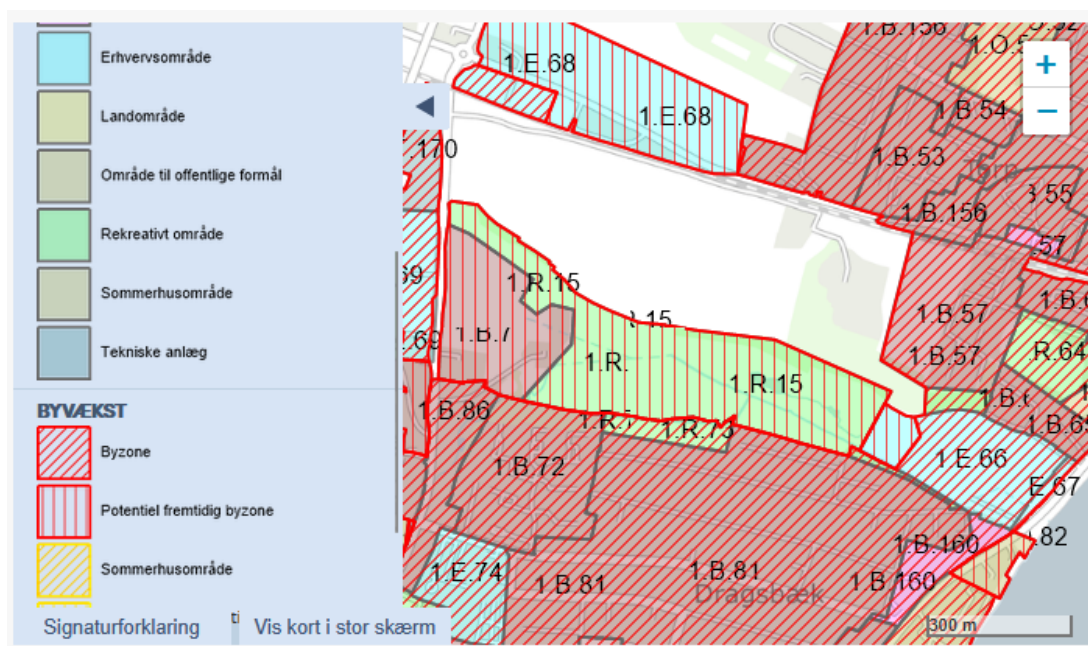
Projektområdet ligger i landzone og har i kommuneplanen for Thisted Kommune følgende relevante udpegninger:

- potentiel fremtidig byzone/rekreativt område
- potentielt værdifuldt naturområde
- uønsket skovrejsning
- buffer, naturgas

Følgende retningslinjer gælder for de nævnte udpegninger, jf. Kommuneplanen 2025-2037:

Potentiel fremtidig byzone

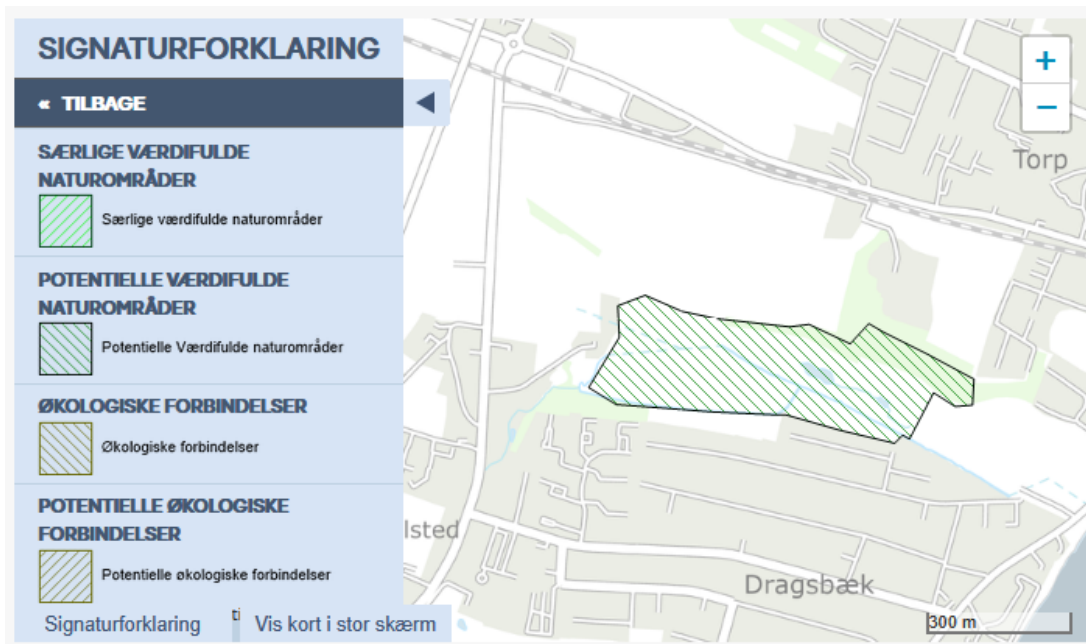
- Potentielt fremtidigt område til byzone er kommuneplanrammer, som ikke ligger i byzone, men som helt/delvist kan overføres i byzone ved ny lokalplanlægning.
- Udpeget som rekreativt område med kommuneplanramme 1.R.15

Figur 16: zonekort fra Thisted Kommunes kommuneplan

Potentielt værdifuldt naturområde

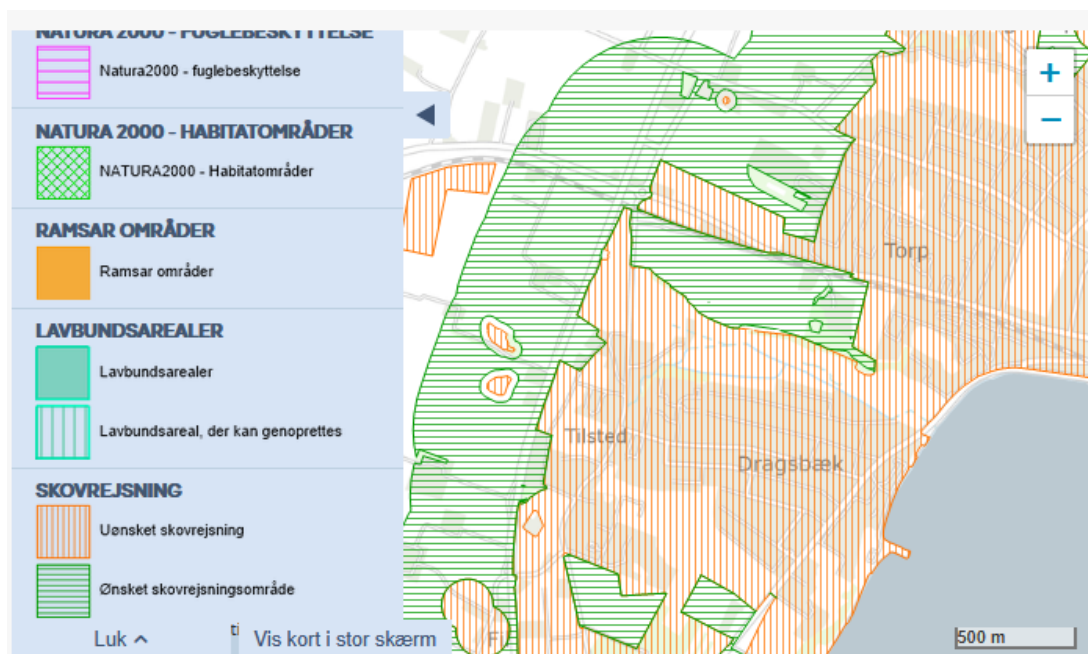
- Områder, der er udpeget til potentielle naturområder, skal som udgangspunkt friholdes for byggeri, anlæg og ændret arealanvendelse, der forringer muligheden for at sikre og forbedre sammenhængen mellem eksisterende naturområder.

Figur 17: områdets udpegning i Grønt Danmarkskort, fra Thisted Kommunes kommuneplan

Uønsket skovrejsning

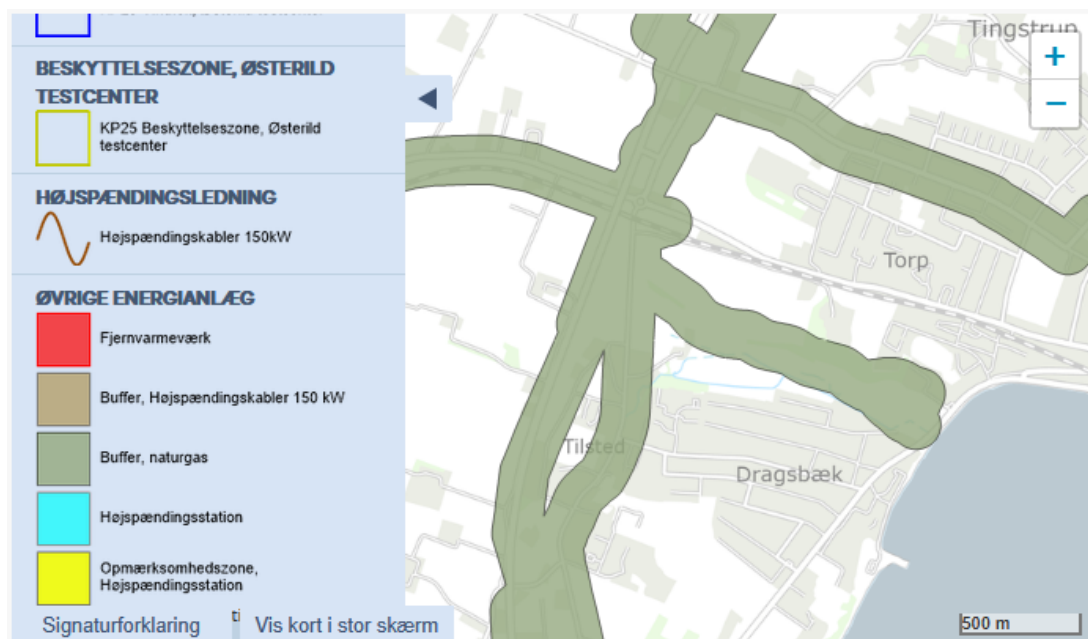
- I negativt skovrejsningsområde kan der, som udgangspunkt, ikke plantes skov.
- Områder, hvor skovrejsning er uønsket, udpeges, hvor skov:
 - Kan forringe særlige sårbare bevaringsværdige landskaber eller særligt værdifulde geologiske formationer
 - Er i uoverensstemmelse med gældende lovgivning
 - Vil være sammenfaldende med udpegede råstofgraveområder eller råstofinteresseområder
 - Kan være til gene for arealer udlagt til byudvikling og infrastrukturformål

Figur 18: Skovrejsningsudpegning i området fra kommuneplanen.

Buffer, naturgas

- Der må ikke ske aktiviteter, der kan true leveringssikkerheden for naturgas. Mindre betydelige afvigelser fra de reservede arealer accepteres.

Figur 19: arealreservation til naturgasledning, fra kommuneplanen

7.1.2 Vurdering af påvirkninger

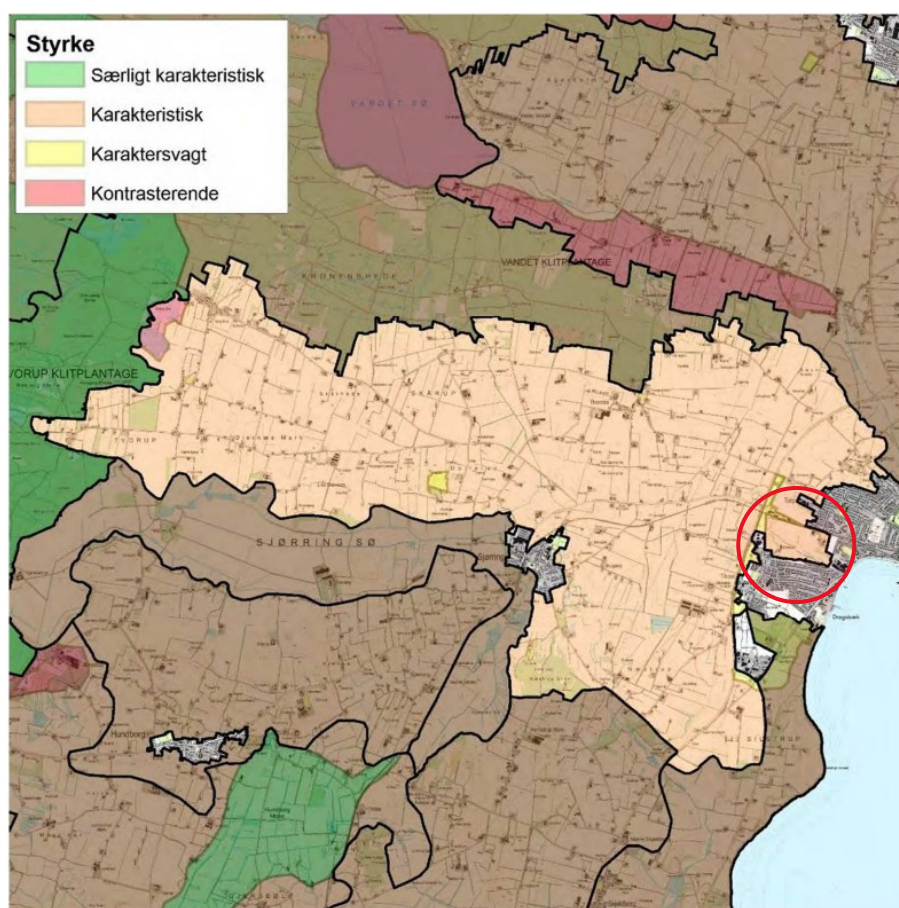
I anlægsfasen medfører projektet påvirkninger fra plantning og anlæg af publikumsfaciliteter. Anlægsfasen vil være ca. fire uger henover efteråret 2026. Påvirkningerne vil være varige. Det er Naturstyrelsen Thys vurdering, at aktiviteterne er i strid med kommunens retningslinjer for skovrejsning i området, men at projektet ikke er uforeneligt med de bagvedliggende hensyn til landskab og friluftsliv.

I driftsfasen vil skovrejsningen medføre en påvirkning af områdets landskabelige udtryk, da udsynet gennem ådalen i nogen grad begrænses. Påvirkningerne vil være varige.

Det skal dog bemærkes, at der ikke er tale om særligt karakteristiske landskabselementer, jf. kommunens landskabsanalyse, og at indtrykket af ådalen i forvejen sløres af bebyggelse, infrastruktur og levende hegn, se figur 20 og 21.

Det skal bemærkes, at arealet først er udpeget som ”skovrejsning uønsket” i den ny kommuneplan fra 2025, og altså lå i et neutralt område da projektet blev søsat i 2024.

Naturstyrelsen Thy har haft en løbende dialog med Thisted Kommune om områdets udpegning, og et godt samarbejde omkring projektets udformning og gennemførelse.

18 Thorsted Agerlandskab

Figur 20: kort taget fra landskabsanalyse udført af NIRAS for Thisted Kommune. Dragsbæk Skov ligger i den røde cirkel.

Figur 21: udsigt mod vest og Silstrupvej 78 fra den sydlige del af projektområdet. Landskabets karakter er i nogen grad sløret. Foto: Astrid Lerche Møller

Arealreservation til naturgas

Der er en arealreservation til naturgasledning, som løber igennem arealet, og umiddelbart er til hinder for anlæg og skovrejsning.

Naturstyrelsen Thy har været i kontakt med kommunen om udpegningen. Gasselskabet Evida er kontaktet d. 22/1/2026.

7.1.3 Konklusion

Projektet vurderes umiddelbart at være i strid med den nuværende kommuneplanens retningslinje for skovrejsning. Dog skal det bemærkes, at da projektet blev igangsat, var projektområdet ikke udpeget som "uønsket skovrejsning", men som en neutral zone. Desuden skal det bemærkes, at området er udpeget som rekreativt område indenfor potentiel fremtidig byzone, og at projektets aktiviteter dermed understøtter udpegningen.

Det er Naturstyrelsen Thys vurdering, at projektet ikke er uforeneligt med kommuneplanens retningslinjer for området eller øvrige landskabelige interesser eller kulturmiljø. Naturstyrelsen Thy har været i løbende dialog med Thisted Kommune, som har tilkendegivet, at udpegningen ikke nødvendigvis er til hinder for at projektet kan gennemføres, og at det beror på en konkret vurdering af sagen.

Naturstyrelsen Thy har haft et godt samarbejde med Thisted Kommune om projektets udformning allerede før jordkøbet, og kommunen er også partner i projektet. Derfor er Naturstyrelsen optimistiske, og forventer ingen betydelige udfordringer med at opnå dispensation fra kommuneplanens rammer.

7.1.4 Landzonebestemmelserne

Projektet forudsætter landzonetilladelse, jf. planlovens § 35, stk. 1.

7.2 Samlet konklusion

Sammenfattende er det Naturstyrelsen Thys vurdering, at miljøpåvirkningerne i anlægs- og driftsfasen ikke er væsentlige i forhold til områdets planlægning. I Naturstyrelsen Thys vurdering er indgået projektets beliggenhed, omfang og karakter i forhold til de planlægningsmæssige og landskabelige interesser, jf. afsnit 7.1.

8 Andre beskyttelsesinteresser

8.1 Eksisterende forhold og vurdering af påvirkninger

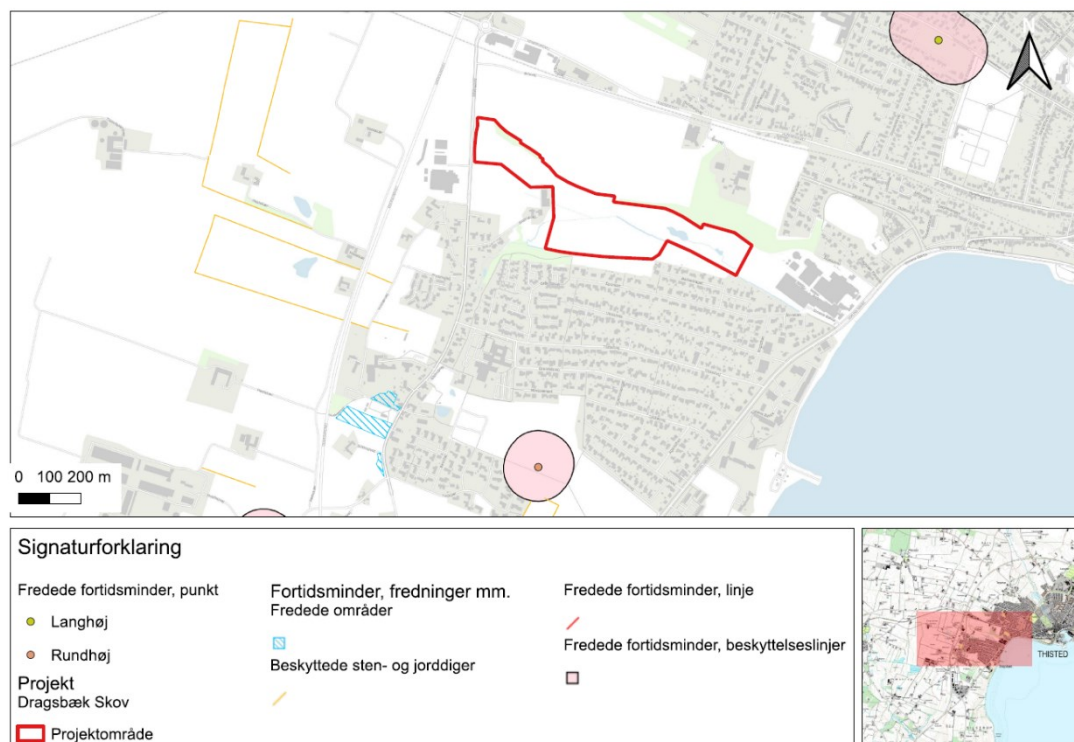
8.1.1 Fredninger, fortidsminder og beskyttelseslinjer

Projektområdet er hverken omfattet af fredninger eller bygge- og beskyttelseslinjer, og indeholder ikke fortidsminder eller beskyttede sten- og jorddiger. Den nærmeste forekomst af beskyttede sten- og jorddiger ligger ca. 500 m. sydvest for projektområdet.

Den nærmeste fredning er nr. 0216300 Tilsted Kirke, som ligger ca. 680 m. sydvest for projektområdet. Kirkebyggelinjen omkring Tilsted Kirke udgør også den nærmeste beskyttelseslinje.

Det nærmeste fredede fortidsminde er en rundhøj med frednings-nr. 130464, som ligger ca. 700 m. syd for projektområdet.

Projektet medfører ikke afledte påvirkninger udenfor projektområdet, og en påvirkning af fredninger, fortidsminder og de dertil knyttede landskabelige interesser kan dermed afvises. Der er dermed ikke behov for at søge dispensationer fra hverken museumslovens §§ 29a og 29e eller naturbeskyttelseslovens §§ 18-19.

Figur 22: fortidsminder, beskyttede sten- og jorddiger, fredninger og beskyttelseslinjer i området

8.1.2 Øvrige kulturhistoriske interesser

Der er ikke registreret øvrige kulturhistoriske interesser i projektområdet. De nærmeste kulturhistoriske bevaringsværdier er arealerne omkring Tilsted kirke.

Den nærmeste udpegning af værdifulde kulturmiljøer er Thistedes bymidte, som ligger ca. 1,4 km. fra projektområdet.

Projektets gennemførelse vil ikke medføre tilstandsændringer af øvrige kulturhistoriske interesser.

8.1.3 Strandbeskyttelseslinje

Projektområdet er ikke omfattet af strandbeskyttelseslinjen.

8.1.4 Sø- og å-beskyttelseslinjerne

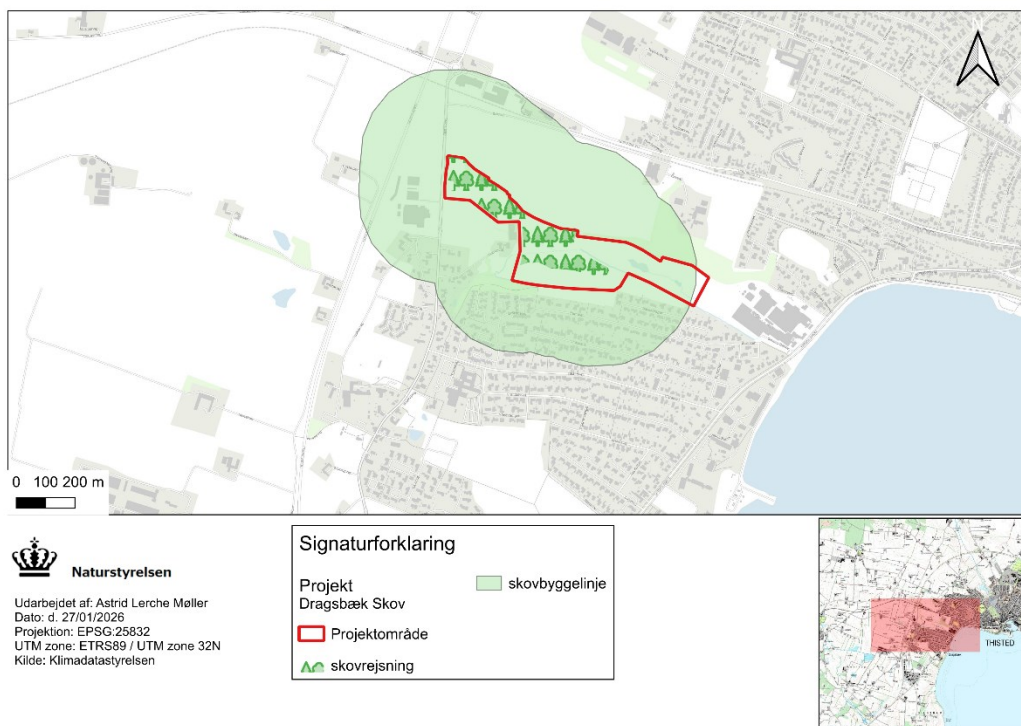
Projektområdet er ikke omfattet af sø- eller å-beskyttelseslinjer.

8.1.5 Skovbyggelinjen

Projektområdet er ikke omfattet af skovbyggelinjer.

Når skoven er etableret pålægges en skovbyggelinje på 300 meter omkring skoven i henhold til naturbeskyttelseslovens § 17, stk. 1. Kommunen kan dispensere fra bestemmelsen, hvis det vurderes, at det er inden for rammerne af formålsbestemmelsen og de hensyn, som lovligt kan tages ved administration af loven.

Der er tæt bymæssig bebyggelse inden for den kommende skovbyggelinje mod syd, mens der er mere spredt erhvervsmæssig bebyggelse mod vest og nord. Potentielt vil skovbyggelinjen give begrænsninger for de lodsejere, der bliver omfattet, selvom administrationspraksis for dispensation er lempelig. Dette vurderes ikke at være en væsentlig påvirkning i miljøvurderingssammenhæng.

Figur 23: Skovbyggelinje efter projektets gennemførelse

8.2 Samlet konklusion

Sammenfattende er det Naturstyrelsen Thys vurdering, at miljøpåvirkningerne i anlægs- og driftsfasen ikke er væsentlige i forhold til de beskrevne beskyttelsesinteresser i projektområdet. I Naturstyrelsen Thys vurdering er indgået projektets beliggenhed, omfang og karakter i forhold til potentielle påvirkninger af beskyttelsesinteresser i projektområdet, jf. afsnit 8.1.

9 Andre miljøforhold

9.1 Støv, støj og vibrationer, lys, luft og lugt

9.1.1 Vurdering af påvirkninger

Anlægsfasen

I anlægsfasen vil projektet medføre gener i form af støj fra de maskiner, der skal lave forberedende jordbearbejdning, anlægge parkeringsplads, stier, spang og boardwalk samt sætte hegn. Afstanden fra projektområdet til nærmeste nabo/bebyggelse er ganske kort, ca. fem meter.

Gener i form af støj-, støv-og/eller vibrationer vil være midlertidige og sammenlignelige med gener fra den hidtidige drift, samt støj og gener fra trafik og de nærliggende fabrikker. Der arbejdes inden for almindelig arbejdstid på hverdage (mandag-fredag 06-18). Manuel plantning kan dog forekomme i weekender. Anlægsperioden forventes at være fra oktober til november 2026.

Projektet vurderes ikke at medføre lugt- eller lysgener i anlægsfasen ift. naboer/omkringboende. Alle entreprenørmaskiner skal være miljøgodkendte, og der vil derfor ikke være væsentlige emissioner fra entreprenørmaskiner.

Driftsfasen

Støj vil forekomme i forbindelse med slæt på de lysåbne arealer, tyndings- og skovningsaktiviteter, og vedligehold af friluftsfaciliteter. Der er tale om begrænsede påvirkninger, der ikke er til væsentlig gene og som er sammenlignelige med støjgener fra den hidtidige landbrugsmæssige drift, samt støj fra de nærliggende veje og fabrikker.

Der vil i driftsfasen ikke komme lugt- eller lysgener fra projektet.

Samlet vurderes det, at projektet ikke vil medføre væsentlige miljøpåvirkninger i form af støv, støj, vibrationer, lys og lugt, eller vil medføre væsentlige miljøpåvirkninger på luft.

9.1.2 Samlet konklusion

Sammenfattende er det Naturstyrelsen Thys vurdering, at miljøpåvirkningerne i anlægs- og driftsfasen ikke er væsentlige i forhold til støv, støj og vibrationer, lys, luft og lugt. I Naturstyrelsen Thys vurdering er indgået projektets beliggenhed, omfang og karakter i forhold til potentielle påvirkninger, jf. afsnit 9.1.

9.2 Ressourcer, affald og spildevand

9.2.1 Vurdering af påvirkninger

I anlægsfasen er der behov for råstoffer til anlæg af stier, parkeringsplads, hegn, boardwalk og spang. Råstofforbruget vil være omtrent 500 m³ stabilgrus og 600 m³ grusgravsmaterialer, og eventuelt 70 m³ knuste hvide hjertemuslingeskaller, der hentes fra lokal grusgrav/muslingeindustri.

Spang og boardwalk bygges af galvaniseret stål og miljøcertificeret træ.

Der skal etableres midlertidige kulturhegn omkring bevoksningerne. Disse består af nedrammede robiniepæle og nethegn. Kulturhegnet nedtages efter ca. 5-10 år, mens hegnet omkring hundeskoven er blivende. Klaplåger består af certificeret eg eller fyrretræ og galvaniseret stål. Grundet materialets beskaffenhed, vurderes det ikke at påvirke området, da der er tale om tilførsel af miljøfremmede stoffer.

Der bliver en mindre mængde affald i form af plantesække, paller o. lign. i anlægsfasen. Affaldet afhændes efter gældende lov og på nærmeste godkendte modtagestation og vil derfor ikke påvirke området negativt eller skabe afledte negative effekter.

Projektet genererer ikke spildevand.

Projektet medfører ikke forbrug af råstoffer, genererer ikke affald og udleder ikke spildevand i driftsfasen.

I driftsfasen vil vedligeholdelsesarbejderne være sammenlignelige med de aktiviteter, der er forbundet med den eksisterende drift.

Samlet vurderes det, at projektet ikke vil medføre væsentlige miljøpåvirkninger i form af resourceforbrug, affald og spildevand.

9.2.2 Samlet konklusion

Sammenfattende er det Naturstyrelsen Thys vurdering, at miljøpåvirkningerne i anlægs- og driftsfasen ikke er væsentlige i forhold til ressourcer, affald og spildevand. I Naturstyrelsen Thys vurdering er indgået projektets beliggenhed, omfang og karakter i forhold til potentielle påvirkninger, jf. afsnit 9.2.

10 Kumulative påvirkninger

Naturstyrelsen Thy har kendskab til andre planlagte eller gennemførte projekter, der kan medføre en kumulativ påvirkning i forhold til det aktuelle projekts påvirkninger af vandmiljøet i Tilsted Bæk og Thisted Bredning, samt påvirkning af § 3-beskyttet natur.

Naturstyrelsen Thy har pt. kendskab til følgende gennemførte og/eller planlagte projekter, der kan medføre en kumulativ påvirkning i forhold til målsatte vandforekomster:

- Restaurering af Tilsted Bæk
- Etablering af boardwalk på kommunale arealer

De ovenfor omtalte planer og projekter vurderes i kumulation med det anmeldte projekt at understøtte målsætningen for Tilsted Bæk og Thisted Bredning, da der tilbageholdes kvælstof og fosfor fra vandmiljøet.

Desuden højnes naturværdien i ådalen, da der skabes et værdifuldt økologisk samspil mellem vandløbet og skoven, med flere levesteder for en række arter.

Forlængelse af boardwalken på kommunale arealer understøtter målsætningen om at forbedre områdets rekreative potentiale, og skabe bedre sammenhæng mellem Thisted og Tilsted.

Projektet vurderes ikke at have væsentlige lokale miljøpåvirkninger, og vurderes sammenholdt med afstanden til den dansk-tyske grænse på mere end 200 km, ikke at have grænseoverskridende miljøpåvirkninger.

Samlet konklusion

De gennemførte projekter samt realisering af evt. kommende og planlagte planer og projekter vurderes grundet deres karakter ikke at medføre væsentlige kumulative miljøpåvirkninger.

11 Øvrige tilladelser og kontakt til relevante myndigheder

Naturstyrelsen Thy har i de ovenstående afsnit redegjort for kontakt og dialog med relevante myndigheder samt hvilke dele af det anmeldte projekt, der forudsætter myndighedsbehandling herunder tilladelser og dispensationer.

I medfør af de drøftelser om den samarbejdsaftale der er under udarbejdelse, varetager Thisted Kommune alle relevante myndighedstilladelser i forbindelse med projektet. Parterne i samarbejdet er Naturstyrelsen Thy, Thisted Kommune og Tilsted Beboerforening.

12 Samlet vurdering

Sammenfattende er det på baggrund af ovenstående oplysninger om projektets miljøpåvirkninger i henholdsvis anlægs- og driftsfasen Naturstyrelsen Thys vurdering, at det anmeldte projekt ikke vil få væsentlige indvirkninger på miljøet.

Evt. spørgsmål om denne anmeldelse bedes rettet til undertegnede, med henvisning til sagens j.nr. 24/09148.

Venlig hilsen

Claus Rasmussen
ckr@nst.dk
2222 1630

13 Bilag

Denne anmeldelse er vedlagt:

1. Ansøgningsskema
2. Referat fra borgermøde d. 27. maj 2025
3. Datatræk fra arter.dk
4. Naturstyrelsens miljøkrav til entreprenørmaskiner
5. QGIS-projekt og shapefiler med projektet